

L'Argelaga

La revista d'Argelaguer | Núm. 55 | Maig 2025

VISCA ELS
PASTORETS

—55— ABRIL 2025

Informació municipal Pàgina 5	Actualitat Pàgina 13	El personatge Pàgina 21
Història Pàgina 24	Escola Pàgina 30	AFA Pàgina 36
ADF Pàgina 38	Casal de la gent gran Pàgina 41	Colla Gegantera Pàgina 43
Violinada Pàgina 45	Poligaris Pàgina 47	La recepta Pàgina 49
Salut Pàgina 50	Animals de companyia Pàgina 51	Pàgina oberta Pàgina 52

El contingut dels articles és responsabilitat dels respectius autors.

Podeu consultar tots els números de L'Argelaga a: www.argelaguer.cat (Secció Ajuntament – Revista)

Edita: Ajuntament D'ARGELAGUER • **Consell de redacció:** Selene Sanabria, Marta Dorca, Dolors Figueras i Carme Caum • **Fotografia:** Guillem Ballaz, Eduard Saiz, Selene Sanabria, Xevi Quintana, Marta Dorca, Assumpció Viñolas, Mari Carmona, Joana Dorca, Silvia Molera, Rosa Oliver, Cesar Lucadamo, família Rodríguez Orth, Anna Batlle, Núria Roig, Melvis Losada.

Fotografia de la portada: Cesar Lucadamo.

Impressió: Impremta Pagès • **Dipòsit Legal:** GI-430 1998

Amb la col·laboració de: Diputació de Girona

Si esteu interessats a col·laborar en la redacció de L'Argelaga, ens podeu fer arribar els vostres escrits a l'Ajuntament, els podeu donar a qualsevol persona del consell de redacció o bé enviar un correu electrònic a: revistaargelaga@gmail.com. La revista es reserva el dret de corregir-los tant a nivell ortogràfic com gramatical i a publicar-los en un número o bé el següent en funció de l'espai disponible i de la data de lliurament.

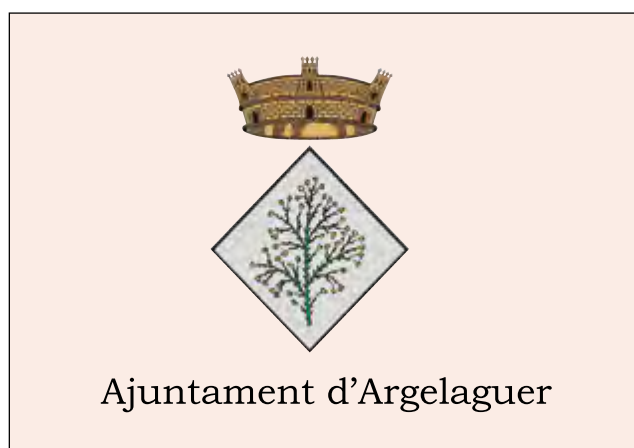
Una festa és compartir-la. La festa és trobar-nos a les places i carrers i treballar plegats per a fer-la llúida. Treballar per a compartir-la de mil maneres diferents ja sigui fent rotllo a la sardana, acompanyant la faràndula o gaudint d'una exposició o tantes altres activitats que omplen els dies. L'important no és tant l'activitat en sí com el fet de ser-hi. Les converses. Les vivències. El trobar-nos la gent que habitem aquest racó de món anomenat Argelaguer, de reconèixer-nos, de col·laborar.

Però la festa no comença el primer dia programat sinó que ve de molt abans. Com un embaràs, la festa també té el seu procés de gestació que comença amb setmanes d'antelació amb trobades de gent treballant per engalanar el poble amb els domassos, reunions de la Colla Geganterera, assaigs dels burrets, reunions de la Taula de Cultura per a que tot estigui a punt, preparant l'exposició, duent cadires i taules amunt i avall o tantes altres coses que cal fer abans no arribi l'hora de començar la Festa del Roser amb el toc de campanes.

Perquè una festa no és per veure-la sinó per viure-la des de dins. Ja siguem grans o petits cadascú acaba aportant el que té per a compartir: mans, temps, coneixements... tot cal per a fer-la ben alegre i llúida. Cada gest és un granet de sorra. Que la festa la fem entre tots i tota pedra fa paret!

Bona festa del Roser!

Guillem Ballaz

SERVEIS

Ajuntament d'Argelaguer

Ajuntament d'Argelaguer

Tel. 972 68 71 37 · Fax 972 68 78 21 · ajuntament@argelaguer.cat

Carrer Major, 91 · 17853 ARGELAGUER · www.argelaguer.cat

HORARIS DE SERVEIS

AJUNTAMENT

De dilluns a divendres, de 9 a 14 h

SERVEI D'URBANISME

L'arquitecte i l'arquitecte tècnic atendran les consultes els divendres de cada quinze dies, de 10 a 13 h

RECOLLIDA DE TRASTOS VELL

Consulteu el calendari: Per a la recollida de material voluminós s'haurà de trucar a l'Ajuntament i comunicar-ho. S'haurà de treure al carrer la nit abans del dia de recollida. Es pot anar a la deixalleria d'Olot, de dilluns a divendres, de 10 a 13 h i de 16 a 19 h
Tel. 618 65 04 72

DISPENSARI D'ARGELAGUER

Metge: Pere Revilla Estrach
Infermera: Núria Gratacós

DEMANEU HORA PRÈVIA

Telèfons programació visites:

902 111 44424 hores al dia

972 590 573de 8 a 15 h

De dilluns a divendres

www.ics.gencat.cat/citaprevia/visites.jsp

Dimecres 08:10 a 9:30 h

Divendres 12:30 a 14:30 h

Fora de l'horari de la consulta d'Argelaguer podeu trobar el Doctor i la Infermera al CAP de Besalú

URGÈNCIES A BESALÚ

CAP Besalú

C/ Prat de la Riba, 8. Tel. 972 59 05 73

De Dilluns a diumenge de 8 a 20 h

URGÈNCIES OLOT

Fundació Hospital D'Olot Comarcal de la Garrotxa
Av. dels Països Catalans, 86. Tel. 972 26 18 00

BENESTAR SOCIAL

Assistent Social:

Zina Falgarona, CAP Besalú. Dimecres de 9 a 13 h i visites concertades

FARMACIOLA

Argelaguer: De dilluns a divendres, de 12 a 14 h

MISSES

Festes d'Argelaguer

ESCOLA

Horari acadèmic:

Matí, de 9 a 12:30 h. Tarda, de 15 a 16:30 h

Servei de menjador: De 12:30 a 15 h

DEIXALLERIA MÒBIL

Consulta Calendaris a part

CORREUS

Horari d'atenció al públic:

de dilluns a divendres, de 13:15 a 13:30 h

Tel. 972 590 999 (Oficina Banyoles)

SALA DE LECTURA

Atenem en horari:

Dilluns i dimecres, al matí de 9 a 12 h i a la tarda de 16 a 18:30 h. slcaudelluna@gmail.com

TELÈFONS

Ajuntament

Telèfon 972 68 71 37
Email..... ajuntament@argelaguer.cat
Escola..... 972 28 70 59
Parròquia..... 972 59 11 00
Jutjat de Pau 972 29 03 03
Sala de lectura 872 20 40 77
Mossos d'Esquadra..... 972 54 17 00

Serveis

Aigua: Prodaisa 972 20 20 78
Llum: Distribuidora Bassols Energia..... 972 26 01 50
Centre d'acollida d'animals 621 294 554

CAP Besalú 972 59 05 73
Consulti Municipal 972 68 76 06
Hospital d'Olot 972 68 72 01
Hospital Trueta..... 972 20 27 00
Creu Roja..... 972 27 22 22
Transport Sanitari 972 27 28 28

Farmàcies:

Argelaguer 669 88 67 57
Besalú 972 59 12 73
Sant Jaume de Llierca 972 68 72 01
Montagut..... 972 68 70 88
Castellfolit de la Roca 972 29 40 18
Tortellà..... 972 28 71 02

Funeràries:

Funerària Besora..... 972 26 10 75

Telèfon d'emergències de Catalunya:
Mossos d'Esquadra, Bombers i Serveis
d'emergències Mèdiques (ambulància)

900 900 120

Atenció a dones en situació de violència
www.gencat.cat/ics

L'Ajuntament informa:

671 281 213

Envia'ns un Whatsapp amb el teu nom i cognom

BUS TRANSVERSAL DE LA GARROTXA

Direcció Olot: Sortida d'Argelaguer a les 7:09 h, 8:09 h, 9:09 h, 10:09 h, 11:09 h, 12:09 h, 13:09 h, 14:09 h, 15:09 h, 16:09 h, 17:09 h, 18:09 h, 19:09 h, 20:09 h, 22:24 h

Direcció Besalú: Sortida d'Argelaguer a les 6:12 h, 6:57 h, 7:57 h, 8:57 h, 9:57 h, 10:57 h, 11:57 h, 12:57 h, 13:57 h, 14:57 h, 15:57 h, 16:57 h, 17:57 h, 18:57 h, 19:57 h

HOSPITAL NOU D'OLOT: hi podreu arribar des de l'estació d'autobusos d'Olot.

TARGETA DAURADA: descompte del 25% per a jubilats a partir de 60 anys.

HORARIS DE LA TEISA

Banyoles - Besalú - Olot				
Sortides de Girona	Banyoles	Besalú	Arribades a Olot	
7.15	7.55	8.08	8.50	Feiner
7.40	8.20	8.35	9.45	Feiner
9.10	9.45	10.03	10.45	Feiner
10.05	10.45	11.05	11.35	Feiner
11.10	11.45	12.03	12.45	Feiner
12.05	12.45	13.05	13.45	Feiner
13.10	13.45	14.03	14.45	Feiner
14.05	14.45	15.05	15.45	Feiner
15.10	15.45	16.03	16.45	Feiner
16.05	16.45	17.05	17.45	Feiner
17.10	17.45	18.03	18.45	Feiner
18.10	18.45	19.05	19.45	Feiner
19.10	19.45	20.03	20.45	Feiner
21.30	22.05	22.18	23.00	Feiner

Dissabtes i diumenges (i festius):

Sortida de Girona 9.15, 11.15, 17.15, 19.15 i 19.15

Arribada a Argelaguer: 10.08, 12.08, 18.08, 20.08, 22.08

Besalú - Banyoles - Olot				
Sortides d'Olot	Besalú	Banyoles	Arribades a Girona	
5.45	6.12	6.30	7.10	Feiner
6.30	7.03	7.20	8.00	Feiner
7.30	7.57	8.20	9.00	Feiner
8.30	9.03	9.20	10.00	Feiner
9.30	9.57	10.20	11.00	Feiner
10.30	11.03	11.20	12.00	Feiner
11.30	11.57	12.20	13.00	Feiner
12.30	13.03	13.20	14.00	Feiner
13.30	13.57	14.20	15.00	Feiner
14.30	15.03	15.25	16.00	Feiner
15.30	15.57	16.20	17.00	Feiner
16.30	17.03	17.20	18.00	Feiner
17.30	17.57	18.20	19.00	Feiner
18.30	19.03	19.20	20.00	Feiner
19.30	19.57	20.20	21.00	Feiner

Dissabtes i diumenges (i festius):

Sortida d'Olot: 8.30, 11.30, 13.30, 16.30, 19.30

Arribada a Argelaguer: 9.52, 11.52, 13.52, 16.52, 19.52

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Pressupost municipal 2025

El pressupost d'aquest Ajuntament per l'any 2025 el va aprovar el Ple de data 27-11-2024. Puja a un total de 809.743,00 €, dels quals 601.743,00 € són pressupost ordinari, i 208.000,00 € pressupost extraordinari.

La xifra total d'aquest pressupost 2025, és la provinent dels recursos propis, les subvencions ordinàries i més o menys fixes, i la previsió d'una subvenció extraordinària per l'adquisició d'habitatge de la Diputació de Girona.

La situació econòmica de l'Ajuntament continua sanejada, i es continuarà treballant per optimitzar els recursos i controlar la despesa.

El pressupost en resum és el següent:

PRESSUPOST D'INGRESSOS	
Capítol 1 - IMPOSTOS DIRECTES	
Rústica	8.100 €
Urbana	133.000 €
Vehicles	35.500 €
IAE	67.000 €
Increment valor terreny	1.000 €
Total	244.600 €
Capítol 2 - IMPOSTOS INDIRECTES	
Impost sobre construccions	10.000 €
Capítol 3 - TAXES I ALTRES INGRESSOS	
Escombraries, cementiri i taxes	39.000 €
Ocupació sòl, telèfon, gas i electricitat	35.750 €
Altres ingressos	4.900 €
Total	79.650 €
Capítol 4 - TRANSFERÈNCIES CORRENTS	
De l'Estat	96.600 €
De la Generalitat	65.659 €
De la Diputació	77.950 €
Total	240.209 €
Capítol 5 - INGRESSOS PATRIMONIALS	
Interessos bancaris i rendes immobles	27.284 €
Total pressupost ordinari	601.743 €
Capítol 7 - TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	
DIPUTACIÓ	208.000 €
Total	208.000 €
TOTAL INGRESSOS	809.743 €

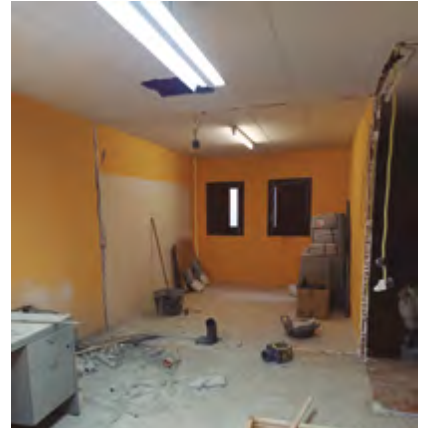

PRESSUPOST DESPESES	
Capítol 1 - DESPESES DE PERSONAL	
Despeses de personal	188.300 €
Capítol 2 - DESPESES BÉNS CORRENTS I SERVEIS	
Manteniment edificis, instal·lacions, serveis i camins	56.600 €
Materials, subministraments i publicacions	6.500 €
Llum, combustibles i productes neteja	39.300 €
Telèfon i correu	3.300 €
Assegurances	6.500 €
Festes i altres activitats culturals i lúdiques	43.992 €
Treballs fets per empreses: escombraries, neteja...	142.500 €
Altres despeses dels serveis	4.300 €
Total	302.992 €
Capítol 3 - DESPESES FINANCERES	
Interessos i altres despeses financeres	601 €
Capítol 4 - TRANSFERÈNCIES CORRENTS	
Aportacions Consell, Consorci Benestar,	29.865 €
A institucions sense fi de lucre i associacions	3.720 €
Total	33.585 €
Total pressupost ordinari	525.478 €
Capítol 6 - INVERSIONS REALS	
Inversió nova infraestructura	
Adquisició casa habitatge social	190.000 €
Inversions reposició infraestructures	
Habitatge social. Carretera d'Olot, 23, 2a fase	28.000 €
Millora captació Gomorell	8.000 €
Inversions funcionament serveis	
Millora equipament informàtic ajuntament	5.000 €
Fons documental sala de lectura	500 €
Instal·lació fotovoltaica impuls comunitat energètica	42.000 €
Total	273.500 €
Capítol 7 - TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	
A comunitats autònomes	
Formació i treball	3.500 €
Conveni sondejos aigua suprema municipals	7.265 €
Total	10.765 €
TOTAL DESPESES	809.743 €

OBRES EN CURS:

Formació d'un habitatge (canvi d'ús) antic Ajuntament, 1a fase.

Ja s'ha acabat la 1a fase de les obres de formació d'un habitatge a l'antic Ajuntament. Aquesta fase ha tingut un cost total de 18.880,11 €, i en breu ja començarà la 2a i última fase.

Millora de la xarxa de pluvials al polígon industrial Can Portella

L'obra s'ha adjudicat a Serveis Constructius Mieres, SL, i té un cost de 42.314,86€ més IVA.

Aquesta obra es finança de la manera següent: 50% a càrrec del pressupost municipal, i l'altre 50% a càrrec de les empreses del sector, mitjançant contribucions especials.

Milliores en diferents punts del poble

S'està treballant en diferents zones del poble, per millorar-ne la seguretat, principalment amb il·luminació. Esperem que ho hàgiu pogut comprovar i gaudir.

Aparcament de la crta. d'Olot

Muret de la crta. d'Olot

Il·luminació del parc infantil

Altres obres en les quals s'està treballant:

- Instal·lació d'autoconsum col·lectiu a la coberta del pavelló
- Xarxa d'aigua de la crta. d'Olot
- Preparació del PUOSC 2025-2029

Defuncions

Rosalia Maso Coll. 23-01-2025

Abulay Sidibeh. 22-02-2025

Sebastian Vaqueiro Martínez. 27-02-2025

Josefina Palol Casaponsa. 10-03-2025

Pepita Pintado Blasi. 04-03-2025

Carlos Rico Barcia. 03-04-2025

Comiats

Abulay Sidibeh

Vas ser i sempre seràs una bellíssima persona i un gran amic.

Tots recordarem amb molt d'afecte els anys que vam passar a l'escola d'Argelaguer: les bromes que deies a classe, els jocs que jugàvem a l'hora del pati, els espectacles que fèiem a final de curs...

I sobretot recordarem els dies que ens trobàvem al parc, o anàvem a voltar pel poble tot parlant i rient.

Els teus amics i companys d'Argelaguer et trobarem molt a faltar, però sabem que sempre estaràs amb nosaltres. Descansa en pau. T'estimem.

*Et recordo, i el record és
com una llum que no
s'apaga mai.*

*Et recordo, i el record és
com una ferida que no es
cura mai.*

*Et recordo,
i el record és com una llàgrima
que no s'eixuga mai.*

*Et recordo, i el record és
com una veu que no
calla mai.*

*Et recordo,
i el record és com una pregària
que no s'acaba mai.*

*Et recordo, i el record és
com una cançó que no
s'acaba mai.*

*Et recordo, i el record és
com una ombra que no
se'n va mai.*

*Et recordo, i el record és
com una esperança que no
es perd mai.*

*Et recordo, i el record és
com un estel que no
s'apaga mai.*

Elegia, Blai Bonet

Josefina Palol Casaponsa

10-03-2025

Coneguda per la "Josefina de can Quei". El seu recordatori posava, sota el seu nom i en negreta, "Mestra".

I tant que va ser mestra d'escola. A la seva joventut va exercir un any o dos a l'escola d'Argelaguer. La foto que s'acompanya és del curs 1967-68. Una jove moderna amb ulleres de sol. Tenia uns vint-i-vuit anys. Que ens quedi el seu record. Reposi en pau.

TAULA DE **MEDI AMBIENT I SERVEIS**

La taula és oberta a tothom, us animem a participar-hi!

CONTACTE: omassanet@argelaguer.cat

AIGUA

Actualment formem part d'un "Projecte de Simbiosi del Fluvià" amb tots els ajuntaments riberencs amb el Fluvià, coordinat per Resilience Earts amb la participació dels Naturistes de la Garrotxa i altres entitats, per recollir informació sobre l'ecosistema del Fluvià i dur a terme accions per preservar-lo i millorar-ne la biodiversitat, des del naixement fins a la desembocadura.

RESIDUS

Es va fer una reunió per informar als veïns del poble d'Argelaguer de l'augment de les taxes d'escombraries i que hem de continuar augmentant el percentatge de reciclatge i també reduir el volum total de deixalles gestionant-ho millor per obtenir beneficis. També s'ha parlat amb els propietaris de bars i amb els empresaris de la zona industrial d'Argelaguer sobre aquest tema.

El dissabte 29 de març, des de la taula de Medi Ambient i Serveis, es va fer una crida als veïns d'Argelaguer per anar a recollir deixalles pels carrers del poble, zona industrial i entorns propers.

ENERGIA

El Projecte d'Autoconsum d'Energia Compartida (coberta del pavelló) va avançant. L'obra hauria d'estar acabada a finals de setembre. Properament l'Ajuntament d'Argelaguer farà una reunió informativa als veïns per explicar el Projecte.

PROPIETARIS DE GOSSOS

Us recordem que és obligatori portar els gossos lligats en els espais urbans i que no es poden banyar a la basseta de la plaça.

IMPORTANTÍSSIM "PORTEU BOSSES PER RECOLLIR LES CAQUES DELS GOSSOS" ÉS POC HIGIÈNIC DEIXAR LES CAQUES PELS CARRERS DEL POBLE!

ACTIVITATS AL POBLE

Des del Casal de la Gent Gran organitzen:

● **Gimnàstica:**

A la sala gran del Casal

Els divendres d'1/4 de 6 a 1/4 de 7 de la tarda.

● **Taller de memòria**

Al Casal de la gent gran

Els dilluns de 5 a 6 de la tarda.

● **Parc de Salut**

Els dilluns de 9 a 10 del matí.

● **Sardanes**

Al Pavelló

Els dimarts de 2/4 de 8 a les 9 del vespre.

Altres activitats:

● **Pilates**

A la sala gran del Casal

Els dimecres de 6 a 7 de la tarda.

● **Curadansa**

A la sala gran del Casal

Estiraments, dansa africana i dansa lliure.

Els dilluns, de 5 a 2/4 de 7 del vespre, a càrrec d'en Fabrice Hoffmann.

● **Dansa clàssica** a càrrec de la Isabel Garcia, els dilluns i els dijous, de 7 a 2/4 de 9 h, al Casal d'Argelaguer.

● **Coral** a la Sala de Plens de l'Ajuntament, els dilluns, de 2/4 de 6 a 7 h, a càrrec de la Irene Blanco.

**El cafè
d'Argelaguer**

Carretera d'Olot, 32
17853 ARGELAGUER
Tel. **972 68 71 36**
argelaguercafe@gmail.com

IVECO

Tallers L. Sanz

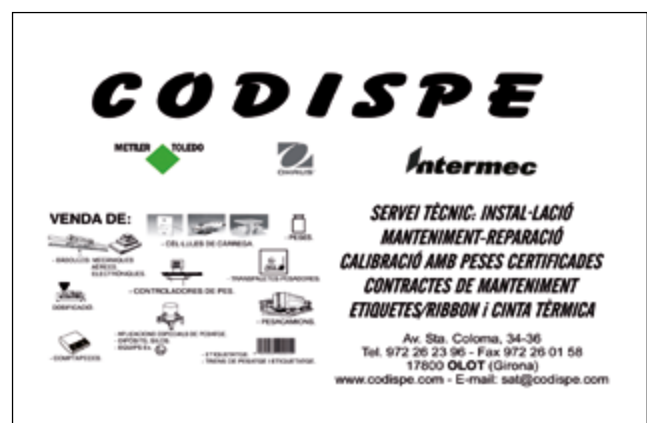
Pol. Ind. Can Portella, s/n
17853 Argelaguer
Tel. 972 28 73 00 - Fax 972 28 73 02
tallers.leonardo-sanz@rediveco.com

CARME GUIXERAS MAGRET

Farmàcia Plaça Mercat, 5 17853 TORTELLÀ 972 287 102	Farmaciola Acàcies, 4 17853 ARGELAGUER 609 886 757
---	--

www.farmaciaguixeras.com
carmeguixeras@cofigi.org

CODISPE

METTLER TOLEDO
INTERMEC

VENDA DE:

- CEL·LULES DE CÀRREGA
- CONTROLDORS DE PES
- PESES
- ETIQUETES
- ETIQUETES DE PAPER
- ETIQUETES DE PLASTIC
- ETIQUETES DE TÈRMICA

**SERVEI TÈCNIC: INSTAL·LACIÓ
MANTENIMENT-REPARACIÓ
CALIBRACIÓ AMB PESES CERTIFICADES
CONTRACTES DE MANTENIMENT
ETIQUETES/RIBBON I CINTA TÈRMICA**

Av. Sta. Coloma, 34-36
Tel. 972 26 23 96 - Fax 972 26 01 58
17800 OLOT (Girona)
www.codispe.com - E-mail: sat@codispe.com

LA SALA DE LECTURA **EN ACCIÓ**

CLUB DE LECTURA

Anem per la tercera edició del club, el nombre de participants es va ampliant i sembla que el club de lectura es consolida. Si voleu participar-hi només cal que ens escriviu al slcaudelluna@gmail.com o passeu per la sala. El club de lectura no només és un lloc per discutir llibres, sinó també un espai de trobada per a les persones del poble.

Trobada 5 de febrer 2025

Volem agrair-vos les vostres aportacions i entusiasme en la darrera sessió del club. *La llebre amb ulls d'ambre*, d'Edmund de

Waal, ha estat una lectura exigent però enriquidora. La novel·la ens ha permès aprofundir en la història d'una família i, alhora, en la història d'Europa dels segles XIX i XX, generant una conversa intensa i interessant entre les assistents.

Trobada 2 d'abril 2025

La sessió del Club de Lectura del 2 d'abril va estar dedicada a *Tot passa dues vegades* de Pilar Francès. Les participants van compartir les seves impressions sobre aquesta novel·la que explora el pes del destí i les segones oportunitats, generant un debat enriquidor i ple de reflexions.

VISITES DE L'ESCOLA I LES PARELLES LECTORES

Aquest curs, continuem amb les activitats de foment de la lectura per als més petits. Destaquem especialment les dues sessions amb **Somriures peluts**, adreçades als alumnes de la Comunitat de petits-CI (1r i 2n). Es van dividir en dos grups de sis infants per gaudir d'una experiència lectora singular.

ESPECTACLES DE LA GEMMA MOLL

Enguany, tenim la sort de comptar amb la talentosa narradora Gemma Moll, que ens oferirà dues sessions especials:

Sense to ni so: Un bufet de contes, però aquí, el públic és el xef! Tindrà lloc el 14 de maig a la sala a les 17 h. Prepareu-vos per una allau de contes on l'única cosa segura és que les rialles estan garantides!

El bosc en joc: En el marc de la Setmana de la Natura, el 2 de juny a les 17 h, tindrem una sessió-taller de contacontes i creativitat per a infants a partir de 5 anys. Un espai per escoltar, crear i imaginar la natura en moviment!

NOU BIBLIONIU AL PARC INFANTIL

Tenim una gran notícia per als petits lectors! Al parc infantil s'ha instal·lat un biblioniu, un espai de lectura a l'aire lliure on tothom podrà agafar i deixar llibres lliurement. Aquesta petita biblioteca ha estat construïda per l'Eduard amb molta dedicació i cura, i la Sala de lectura l'ha farcit amb llibres infantils i juvenils perquè els més petits puguin gaudir de la lectura mentre juguen. Us animem a fer-hi una visita i a compartir històries!

LLIBRES GEGANTS A L'ENTRADA DE LA SALA

L'entrada de la Sala de Lectura ha guanyat un nou element decoratiu amb història! L'Ajuntament guardava a l'arxiu uns llibres gegants creats per l'artista **Gemma Gómez**, i ara els hi hem donat una nova vida decorant aquest espai. Aquests llibres no només aporten un toc especial a l'entrada, sinó que també simbolitzen la importància de la lectura i la cultura en el nostre municipi. Us convidem a venir-los a veure!

UN SANT JORDI MOLT ESPECIAL

Perquè celebrem 20 anys de la sala de lectura (2005-2025)! i aprofitant aquest esdeveniment, hem estrenat els nous jocs de taula que hem incorporat al fons de l'espai.

NOVETATS LITERÀRIES PER SANT JORDI

Amb motiu de la Diada de Sant Jordi, hem preparat una selecció de novetats literàries per a tots els gustos, comentem alguns dels títols:

Infantils, il·lustrats, llibres-joc:

- *La terra sota els peus*: Un conte que ens convida a explorar la importància del món natural i el nostre paper en ell.
- *U i set*: Una història divertida i educativa sobre els nombres i les seves curiositats.
- *El jardí del veí sempre és més verd*: Un relat que ens fa reflexionar sobre l'enveja i la percepció de la felicitat.
- *Flors!*: Un viatge ple de colors i formes a través del món de la botànica.
- *En aquest llibre hi ha gats*: Una aventura per als amants dels felins amb il·lustracions encantadores.
- *Es busca*: Un misteri per als més petits que estimula la seva imaginació.

Novel·la i còmic infantil:

- *Drama*: Una novel·la gràfica que tracta amb sensibilitat el món de les emocions i l'expressió artística.
- *Coratge*: Una història inspiradora sobre la importància de la valentia i la perseverança.
- *Ekateria*: Un còmic ple d'aventures i misteris en un món fascinant.

- *La cançó del soldadet*: Un relat emotiu sobre la guerra i els somnis dels infants.

Narrativa per adults:

- *Lliçons de química*: Una novel·la sobre una dona brillant que desafia els rols de gènere en el món científic dels anys 60.
- *No dormiràs*: Un thriller trepidant que et mantindrà en suspens fins a l'última pàgina.
- *Mammalia*: Una reflexió poètica sobre la maternitat i la naturalesa humana.
- *Blackwater* (volums II, III i IV): Una saga familiar plena de secrets, intrigues i una atmosfera envoltant.

I molts altres! No dubteu a visitar la Sala de Lectura per descobrir-los i consultar al nostre web totes les novetats amb més detall.

Per acabar, informar que cada cop més usuaris utilitzen el servei de Préstec Interbibliotecari i que la comunitat d'usuaris amb carnet del Cau de lluna també creix.

FESTA DE SANT DAMAS

TOCS DE FESTA MAJOR

Per la festa de Sant Damas, tres van ser els repics de campanes que van ressonar pels carrers d'Argelaguer, anunciant: l'inici de la festa Major, la crida per l'esmorzar dels Geganterers i la fi de la festa. Uns repics amb un so ple d'història i tradició que es manté gràcies a la il·lusió d'un grup de veïns.

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ "PROCESSOS CREATIUS"

El divendres a l'ermita de Santa Anna els germans Rodríguez Orth, en Niko, l'Enait i en Joel ens van sorprendre i delectar amb l'exposició de tres disciplines artístiques diferents, dibuix, pintura i ceràmica.

PRE-JAMPO. TALLER D'ESCRITURA CREATIVA

A la tarda del divendres, abans de la sessió de Jampo, un grup nombrós de persones ens prepararem per l'escriptura poètica. L'associació Entretemps va proposar un joc de combinació de paraules que va conduir el grup cap a noves experiències d'escriptura, a confiar i conèixer el grup.

JAMPO

La nit de divendres, la sala gran del Casal es va convertir en un espai acollidor que es va omplir per fer-hi la sessió de Jampo. L'activitat es va desenvolupar entre poemes i música en un ambient molt agradable.

FIRETA DE NADAL

De dissabte al matí fins ben entrada la tarda, moltíssimes persones van passejar per la Fireta de Nadal situada a la plaça nova de la Generalitat. Una fira molt llúida tant per la qualitat de les parades com per la seva ubicació.

CONSTRUCCIÓ DE FALLES

En un extrem de la fira, al final dels Perers entrant a la plaça Major, es construïen les falles per la festa del Solstici d'hivern. L'afició dels grans i l'interès dels més petits va creixent cada any.

DINAR POPULAR

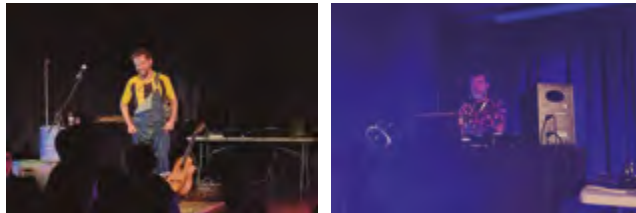
El dinar popular fou l'acte final de la Fireta de Nadal, amb un excel·lent "ESTOFAT DE SENGLAR" cuinat per pares i mares de l'AFA. Els hi va sortir exquisit, deliciós... Enhorabona!

ESPECTACLE FAMILIAR

L'espectacle "El meu Poble la Lluna" de Raquel Morón va tenir molt èxit. Petits i grans van descobrir l'entrellat d'una història màgica plena de sorpreses. Els assistents s'ho van passar molt bé pel recorregut a través de tots els sentits i per ser una aventura interactiva i participativa.

NIT DE GRESCA AL CASAL

El concert de dissabte a la nit amb "Tremendu" va ser un oasis de ganes de ballar reggae, rock, rumba... amb lletres iròniques i divertides inspirades a la Plana de Vic. Tot seguit els "Dj Galo i Dj Kilian" van tancar la nit de gresca amb varis subgèneres de música electrònica.

BALLADA DE SARDANES

El diumenge al matí la Cobla Vila de la Jonquera va tocar cinc sardanes ben festives. Els assistents van fer una gran rotllana amb les mans entrelaçades, entre bons balladors i aprenents, puntejant els passos curts i llargs, mentre tots plegats gaudien de la dansa tradicional catalana.

TEATRE CABARET AL CASAL

La comèdia "Reunió Extraordinària", basada en les relacions socials, de Joan Bental·lé, no fou adequada pel públic infantil, doncs l'obra s'aconsella a partir dels 18 anys. La comèdia no va agradar a gairebé ningú perquè no tenia gràcia ni un fil conductor clar.

PASTORETS

REIS

FALLES

EXPOSICIÓ PROCESSOS CREATIUS, GERMANS RODRÍGUEZ ORTH

El darrer mes de desembre de 2024, els tres germans Rodríguez Orth (En Nico, en Joel i en Kenai) vam exposar algunes de les nostres obres artístiques i tècniques destacades, a la capella Santa Anna d'Argelaguer. L'exposició es titulava "PROCESSOS CREATIUS" i buscava mostrar als espectadors com tres personalitats diverses, amb interessos i gustos diversos plasmen el seu coneixement i inquietuds en les seves obres. D'entrada, pot semblar que l'arquitectura, el dibuix, l'escultura i la creació d'artefactes poden tenir poc a veure, però amb aquesta exposició veiem que no és així i que tots tres hem hagut

d'entrar al territori de l'altre en algun punt del procés. Això ens connecta, i ens fa valorar i respectar el procés creatiu de l'altre.

Volem recalcar que la creativitat no és una competició; és una capacitat expressiva completament personal en la qual és important escoltar-nos per entendre, aprendre i, consecutivament, créixer com a persona i artista.

Aprofitem aquest espai per agrair de nou a l'Ajuntament d'Argelaguer, al museu d'Olot, a l'escola CIFOG i als veïns del poble per ajudar-nos, interessar-se, reconèixer i donar veu als joves i la seva expressió artística.

29a FESTA HOMENATGE A LA VELLESA DISSABTE 16 DE NOVEMBRE 2024

▲ La foto de grup

▲ Més de 200 anys en total!

▲ La gran sardana!

▲ Dinar al pavelló

DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

El 8 de març, una celebració reivindicativa que s'ha convertit en un símbol mundial per a les dones i que té com a objectiu abordar les desigualtats de gènere que encara persisteixen a tot el món i denunciar la violència envers les dones.

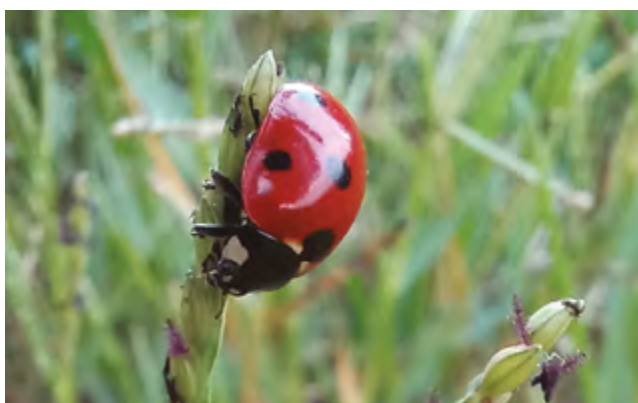
Argelaguer aquest any ha commemorat el **25è aniversari** del dinar de la Dona. Una trobada molt especial i bonica per nosaltres que es va organitzar al Casal. Les 23 dones que van poder assistir-hi van recordar moltes anècdotes succeïdes al llarg d'aquests anys entre brindis, regals i rialles i ... com a tot aniversari es van bufar les espelmes!!! Com sempre va imperar un extraordinari ambient. Gràcies a totes per fer possible que aquest dia sigui tan inoblidable.

Mary Carmona

EDUARD SAIZ FÀBREGAS, UN ARGELAGUENC NASCUT PER ERROR A BARCELONA

Al color vermell d'una marieta, a les gotes d'aigua que després de la pluja queden als marges d'una vorera, a un pètal o a una làmpada que, segons com, pot semblar una medusa, a les coses més petites i discretes, l'Eduard veu l'oportunitat d'observar el món i apreciar tots els matisos i totes les formes.

És per aquesta vocació de descobrir detalls que en general passen desapercebuts que va començar a dibuixar i fer fotografies. Va començar ben aviat perquè dibuixar se li donava bé i perquè al seu voltant hi va haver sempre càmeres fotogràfiques. Primer amb la Konica Matic de l'avi i més tard amb les del pare —molt vinculat al món de la fotografia—, va començar a disparar a tots els angles curiosos de la realitat.

Potser la seva vessant de dibuixant és la més coneguda. Potser heu vist els seus dibuixos —precisos, delicats i realistes— a Santa Anna o quan de visita a alguna casa d'Argelaguer heu reconegut en un quadre el traç menut i inconfusible de l'Eduard, la recreació fidel en blanc i negre de qualsevol racó del poble. Però per a ell dibuixar és només una forma, entre d'altres, de respondre al seu desig de captar allò que l'envolta. Tot i així, ha dibuixat molt, ha participat durant vint anys a la Fira de Sant Lluç, a Olot, i ha exposat diverses vegades a Europa: a Florència, en dues ocasions, a Bèlgica i a Copenhaguen.

▲ Ressenya al Diari Metropoli de Firenze.

Va ser sorprenent que un dia arribés a casa seva un carta de Florència explicant-li que la seva obra s'exposaria a la ciutat. Un llibre en el qual l'Eduard havia participat amb altres artistes va arribar a les mans d'un galerista italià i aquest va voler que les obres de l'Eduard estiguessin a l'exposició que havia de muntar. Però el més sorprenent va ser que la Isabel, que ja era feia temps la seva dona, havia comprat, per fer-li una sorpresa a l'Eduard, uns bitllets a Venècia i que la data dels bitllets coincidia, per un absolut atzar, amb la data en la qual es feia l'exposició. Així que tot just després de llegir la carta de Florència, la Isabel va donar-li els bitllets i la sorpresa va ser molt més gran i perfecta del que la pròpia Isabel s'hauria pogut imaginar.

No és aquest l'únic atzar en la relació de l'Eduard i la Isabel. D'alguna manera, sembla que l'atzar ha estat sempre allà perquè les seves vides estiguessin unides des del principi. Es van conèixer quan eren adolescents, a l'Institut Jaume Balmes, a Barcelona, i va ser aleshores quan es van fer primer amics i

▲ *L'Edu i la Isa l'any 1991 a la runa del castell de Montpalau de Santa Magdalena.*

després parella. Però en realitat havien estat a prop l'un de l'altre des de feia molt de temps: havien anat a la mateixa escola, durant els anys de la EGB. Tot i que mai no van coincidir a classe ni van tenir cap mena de contacte, les seves vides ja anaven paral·leles.

Es van conèixer a Barcelona, van viure una temporada a Terrassa i, només després que naixessin l'Alba i la Francina, es van plantejar anar a viure a Argelaguer. Per aquella època, l'Eduard estava al tercer any d'arquitectura. Havia començat la carrera pel seu gust per les formes i el dibuix, però començava a veure que en realitat no li agradava tant la part del càlcul. Necessitava un canvi. Així que al 2001 va deixar la carrera i va marxar amb la família a Argelaguer. Segons explica l'Eduard, és estrany que aquesta opció no es donés mai abans, perquè ell ja coneixia de ben petit Argelaguer —hi passava els estius, en una casa que van comprar els seus pares— i quan es va instal·lar va notar que, d'alguna manera,

quelcom s'havia restablert, com si hagués arribat al lloc on sempre hauria d'haver estat. Per això ell diu que és d'Argelaguer, que és en realitat un argelaguenc nascut a Barcelona.

D'Argelaguer guardava la sensació de llibertat a la infantesa, el benestar que li oferia la natura, la descoberta d'un paisatge molt diferent a la ciutat i sobretot un cel en el qual a la nit es podien veure totes les estrelles. Com si l'atzar volgués jugar novament al seu favor, tot va ser bastant fàcil quan la decisió d'anar a viure a Argelaguer va estar presa. Va trobar feina a la construcció i va aprendre molt. Ell havia estudiat tres anys d'arquitectura, però una altra cosa era posar els ciments reals d'una casa. En va aprendre treballant a la construcció de diverses cases d'Argelaguer i va poder, gràcies a aquest aprenentatge, fer també la seva pròpia llar. La va fer, per respecte al medi i la natura, seguint els coneixements que havia adquirit en un despatx de bioarquitectura. L'orientació de la casa, la ubicació de les finestres, tot està pensat perquè la casa pugui arribar a mantenir per ella mateixa, sense necessitat de radiadors, la temperatura adequada.

La casa va quedar feta i tota la família s'hi va instal·lar. Van venir anys de molta feina i també de nous compromisos i projectes. Com que la Isabel havia treballat a la DGAIA (Direcció General d'Assistència a la Infància i a l'Adolescència), va prendre consciència de la difícil situació en la que es trobaven algunes

La Fleca d'Argelaguer

Ctra. d'Olot, 15 - 17853 ARGELAGUER
Tel. 972 68 75 49

BAR CASAL MENJARS ARGELAGUER

Ctra. Olot, 35 • 650 883 576 - 610 323 221
17853 ARGELAGUER

▲ Els pares (Manel i M. Teresa) i els germans (Xavier, Eduard, Enric i Manel).

criatures. Va ser per això que van decidir ser família d'acollida. I així, havent trobat el seu lloc a Argelaguer, treballant a la construcció, captant els detalls del món i compromès amb la família van passar els anys.

Al 2010 la crisi econòmica va suposar un terrabastall, perquè en aquell moment el sector immobiliari va ser el més afectat i de cop, després d'anys en els que es construïa molt, l'Eduard es va quedar sense feina. Va ser

llavors quan va sortir l'oportunitat de treballar a l'Ajuntament. Des d'aleshores, fa d'agutzil a Argelaguer. És una feina que li agrada, perquè li permet cuidar del poble, del lloc on va descobrir la natura i amb el qual des de petit ha forjat un vincle molt especial. Però té els seus inconvenients. "La meua feina no és fàcil", puntualitza l'Eduard. El que menys li agrada és trobar deixalles a la vora del riu i el pitjor dia de la setmana per ell és el divendres, que és quan ha de recollir les papereres. A més, és una feina molt solitària. Tot i que ara, de tant en tant, té algun suport, cosa que li ha permès conèixer les realitats ben diferents de persones que arriben a la Garrotxa des d'altres geografies, des d'Ucraïna o Gàmbia, i això li ofereix també la possibilitat enriquidora de mirar des d'un altre lloc el món.

Sempre ha volgut mirar el món, l'Eduard: les seves manifestacions més petites o un cel inabastable ple d'estels a una nit d'infantesa. Ara, diu, està en un procés de mirar cap al seu interior, d'escoltar-se a si mateix i cuidar-se, com si després d'anys d'estar molt atent a tot el que passava a fora necessités posar l'atenció a dins seu, per entendre quin lloc ocupa en la totalitat que l'envolta. Té ara aquesta pregunta. No deixa de mirar els detalls mínims i la immensitat de l'univers, i escolta la pregunta que el guia: entre tot això que m'envolta, on estic jo?

Patricia C.

Gelada s.l.
Frigorífics

Pol. Ind. Can Portella, parcel·la 3
Apartat de Correus 134
17853 **ARGELAGUER** (Girona)
Tel. 972 68 80 32 - Fax 972 68 80 34
www.gelada.com - gelada@gelada.com

Dr. Antonio Baena Janini
Col·legiat 3754

Dra. Elvira Serra Bagó
Col·legiat 2733

CLÍNICA DENTAL SANT NARCÍS
C/ Narcís Monturiol, 36 - 38, 1r, 7a - 17005 GIRONA
Tel. 972 40 11 94

CLÍNICA DENTAL TORTELLÀ
C/ França, 20, 1r - 17853 TORTELLÀ
Tel. 972 28 72 57

Aquest escrit va sortir publicat a la revista "les garrotxes" núm. 34 dins el dossier 'el bosc i la fusta', la tardor de 2024.

LA FUSTA A L'ALTA GARROTXA

L'Alta garrotxa sempre havia estat també un territori forestal. No tant com a l'actualitat que és un sol bosc uniforme. Era un mosaic de velles bosquíries de roures, faigs i pi roig; extensos *aulinars* masegats periòdicament per les afilades picasses dels picadors per fer carbó; amples pastures de ramades d'ovelles i centenars de cases obertes amb els seus quintars. Les millors bosquíries eren a les obagues i parts altes de les muntanyes. Rouredes magistrals a les solanes de Bolòs, Salarsa, Monars i la Vall del Bac; folgades fajoses inclinades i amagades darrere el Bassegoda i altres llargues serres; impetuoses pinoses de pi roig al centre de l'espai i llargues pinasses cap a la part més oriental.

L'*aulina* es podia explotar bé. Es picava. Es carbonava. I en sortia un apreciat carbó que era tret en sarrions sobre centenars de matxos per vells camins gastats. Era una estructura que aguantava el territori, junt amb els grans ramats d'ovelles. Era el pa de cada dia per a molts i la riquesa per a pocs. Més fotut era l'aprofitament de la fusta d'aquelles centenàries bosquíries. El territori petri, trencat i encinglat ho dificultaven totalment. I els arbres anaven creixen parsimoniosos d'ample i d'alt. Feien set i gana a propietaris i empresaris forans. A finals del segle XIX s'hi van atrevir amb més força. Una colla d'italians va obrir estretes carreteres per la banda del riu Manol, tot fent via cap a Lliurona. Van arribar fins el pla dels Còms, sota la pairalia del Caritg. Construïen un pontet de pedra per superar el clot dels molins del Caritg. Era conegut pel pontarró dels italians. No en resta res. Installaren cables per treure pins de l'obaga del Mont i de Falgars amb una subestació mitja a la plana del Ferrers i l'estació final en el Manol, sota la casa de Plana d'Oliva, on hi serraven els troncs gràcies a la força de l'aigua del riu. En deien 'la Màquina'. Hi ha migrades restes entre

la bardissa. Era en els anys 1880 i 1890.

Uns valencians es van atrevir a explotar les pinoses de Riu i el Martanyà. Obriren carreteres allí dalt que no comunicaven amb la plana. Pujaren les carretes desmuntades pel Treu Petit. Estimbaren els pins a l'arrastre de sota Sant Feliu de Riu, en deien la Rossolada i queien a tocar la riera de Sant Aniol, al Pla dels Castanyers o pel Canal d'en Buxó, a la solana del Martanyà, on encara s'hi nota la cicatriu. Era en els anys 1890. Més tard explotaren les pinoses i fajoses de Sant Grau d'Entreperes i Gitarriu. Obriren una carretera en el primer contrafort cantellut de la muntanya del Comuns, al nord del poble de Tortellà, que passant per Sant Grau i Gitarriu, va arribar al coll de Faja. És coneguda per la carretera dels Valencians. Era en els anys 1900 i 1910.

L'empresari Jeroni Aurich, (a) Xurriaques, de Banyoles encara s'hi va atrevir més. Va tallar centenars de monumentals roures de la solana de Monars. Se serraven allí mateix, a mà, amb una pollina i quatre homes, per fer-ne travesses de tren. Era el temps de l'expansió del ferrocarril. Pujaren amb matxos, i a peces, una màquina de vapor que s'installa sobre la casa de Ma de l'Om de Monars. La màquina, mitjançant un cablejat, feia pujar unes vagonetes fins dalt al pla de la Serra a

▲ Els germans Canal de Sant Pau de Segúries transportant faig a la Vall del Bac. Anys 1950. Arxiu: Família Canal.

la carena, on el cable baixava fins al coll de les Falgueres a la frontera 'francesa', entre els municipis de Bassegoda i la Menera. Del coll va construir una carretera per a carretes, en un tram resseguint la frontera, tot seguit baixava a la pairalia de Falgós del municipi de Serrallonga del Vallespir, per arribar al final a la vila de Sant Llorenç de Cerdans, amb bones comunicacions i tren inclús.

▲ Cable instal·lat als cingles d'Hortmoier d'Oix per baixar sarrions de carbó. Anys 1950. Arxiu: Família Mayà d'Oix.

Anava tot sobre rodes, o millor sota cable o sobre carretes, però en esclatar la Primera Guerra Mundial (1914-18) es va tancar la frontera. I en Xurriaques s'hi va arruïnar. No va defallir. Es va refer tallant les rouredes de Ribelles per a travesses. Les baixava, també amb cable, per l'estret del Salt del Brull fins a la plana de Sant Aniol d'Aguja i amb matxos cap a Sadernes. Anys més tard, va tornar a tallar a Monars i va instal·lar un llarg cable de la casa de Maians fins a la vall d'Hortmoier. Eren els anys 1920 i 30. Colles de portuguesos van assolir les rouredes de la Vall del Bac. També en serraven els troncs per a travesses de tren. Deien que eren molt bons serradors.

El pont de la Boixeda

L'Alta Garrotxa és gran i intricada. Més propietaris, en altres raconades, se les empescaven per poder explotar les seves boscúries. El 1907 va arribar la carretera de l'estat de Terrades al poble d'Albanyà. Força propietaris pressionaren per tal que la carretera continués un quilòmetre més, i que l'estat construís un estratègic pont per

superar el tall del riu Muga. No se'n van sortir. Es van haver d'espavilar solets. Es reuniren tots a l'hostal de cal Músic d'Albanyà sota el lideratge d'en Martí Plana i Figa, propietari de la gran finca de la Figa. Hi havia en Carles Bosch i Armet, de la Jonquera i fill de l'insigne escriptor Carles Bosch de la Trinxeria, gran propietari de les finques la Pradella, la Fillola del sector de la Muga; La Coma del Ferrer i can Padern de Corsavell; La Menera de Bassegoda i l'Orri de Sales de Llierca. Esteve Quera de can Nou de Bassegoda. Enric Jordà, propietari de can Serrat de Corsavell, que és la finca que ara es troba encerclada per una tanca cinegètica, coneguda pel nom de la casa del Ginebre i l'Enric Palau, propietari de la finca del Bertran de Pincaró. Acordaren construir ells el pont. En nom de Carles Bosch i Armet es va comprar, al propietari de la Boixeda, el petit terreny estratègic d'uns 1.000 m² a les dues lleres del riu per a construir l'aeri pont. Obtingueren l'autorització del Govern Civil de Girona. Les obres foren dirigides per l'Antoni Papell, enginyer agrícola i fill de Figueres. El primer diumenge d'agost de 1911 es va celebrar la seva benedicció i inauguració amb assistència de les autoritats de Bassegoda i Albanyà. Ofici a l'església de Sant Pere d'Albanyà amb l'acompanyament de l'orquestra la Principal de Peralada. Tot seguit sardanes a la plaça i balls. Dues sardanes foren dedicades al riu, 'La Muga' de Miquel Serra i 'Ondines de la Muga' del mestre Vicenç Bou. Molta gent, festa grossa i molt de ball. A partir de l'esvelt pont, els propietaris van construir les pertinents carreteres cap a les seves finques. Els primers

▲ L'esvelt pont de la Boixeda, sobre el riu la Muga. Anys 1910. Arxiu: desconegut.

cotxes i petits camions van arribar als recondits masos, com can Padern i la Coma del Ferrer. Eren els anys 1910.

Un any més tard, en Leandre Casamor, de Banyoles, gran propietari de les finques can Sala de Bassegoda, de Principi i del Domer i mas Sobirà de Ribelles va voler explotar els seus boscos i utilitzar les noves carreteres i nou pont. Va haver de pagar a Carles Bosch, mitjançant una escriptura de concessió de servitud, 3.000 pessetes. Leandre Casamor va continuar la carretera, oberta aleshores fins el coll de Bassegoda, per fer-la baixar per la solana del Bassegoda, amb dos revolts de vertigen, fins al mas de can Sala. El 1919 van finalitzar les obres de la perillosa i complexa carretera de Sadernes a Riu. Es va construir el pont dels Aures i es va refer el vell pontarró de l'Hort d'en Roca, que al cap de dos anys, el 1921, una riuada es va emportar. Les obres foren promogudes pel propietari Narcís Agustí, avi, de can Gustí de Riu.

Anys més tard, les finques Padern, Coma del Ferrer, l'Orri i can Menera foren adquirides per la família Coll i Viader, de Santa Coloma de Farners, empresaris fustaners. Més tard ho seguiren els fills Coll i Callicó per explotar-ne la fusta de pi i roure. En els anys 1920 obriren la carretera fins a can Menera, per tallar la immensa pinosa de la seva obaga. Construïen un rudimentari pont per superar el riu Borró, prop de can Garrufí, consistia en dues altes parets de pedra, a cada banda del riu, amb llargs pins entravessats amb terra a sobre. Per seguretat cada dos anys havien de canviar els pins. Fins i tot el músic Fonso de Lliurona en va fer un petit poema del pontarró:

*Aquells balls a can Galan
i aquells racons de can Garrufí.
Ara ja no s'hi passa tant
en aquell pont de fusta
que el van deixar podrir.*

L'Anton Casamor, fill d'en Leandre, de Blanes va fer tallar tota la pinosa. Un document ens aporta força informació. "Esplotació de la pinosa de can Sala. Començada el juliol de 1926 fins el agost 1927". Es tragueren 161.831 kg de fusta de pi. Fou baixada amb carretes, amb

▲ Els Catiu de Tortellà amb treballadors a la Vall de riu. Anys 1960. Arxiu: Josep Vilanova i Vergés.

un carregament mig de 1.400 kg. La fusta fou venuda a Olot a 80 pessetes cada 1.000 kg, amb despeses de transport de 39 pessetes cada 1.000 kg. Els carreters, que semblen de cap a Montagut, eren en Ca l'avi, en Puig, en Ferrusola, en Banal, en Masós, en Fàbrega i en Bartrina. Molta activitat i molta intendència.

Passada la Guerra Civil encara es van obrir quatre importants carreteres, bàsicament per l'explotació del bosc. El 1946 es va acabar la carretera de can Serra de Sant Martí Sesserres a Lliurona, mal traçada. El músic Fonso en un poema seu deia que era recta com una corda dins una saca. La Carretera de Sadernes per Cufí i el Serradell a coll de Faja. El 1948 la carretera de Sales de Llierca a l'Orri. I en els anys 1957 i 58 es va obrir la llarga carretera d'en Córdoba, de Bassegoda a Ribelles per la Comella. Construïda per l'empresari cordovès Juan Córdoba i dotzenes de treballadors també cordovesos.

En dues pàgines, hem relatat, res una pinzellada, l'explotació fustanera de tot un segle i mig. Petites odissees locals que han configurat el territori amb les carreteres que ens han llegat. Odissees diàries de llargs jornals, esquenes allumides, ferits, víctimes mortals, pólvora, barrinades, matxos, xurriacades, cables, picasses, pollines i barraques, sempre barrejat amb l'olor de fusta verda, tabac, vi calent, cansalada fregida i suor ressuada. I no en resta res. Torna a ser un mantell verd d'arbres més menuts.

Josep Vilar

LA CONFRARIA DEL ROSER D'ARGELAGUER

A finals del segle xv es funden a França i Alemanya les primeres Confraries del Roser, a Douai el 1470 i Colònia el 1475. "L'inventor" del Rosari fou el frare dominic Alan de la Rupe (1428-1475) nascut a la Bretanya, és un dels episodis més narrats de la devoció del Roser en el món occidental. Aquest va ser el personatge a partir del qual va començar la devoció del Roser, ja que se sap la voluntat del frare dominic de crear una Confraria sense juraments. La Confraria es crea en un moment d'epidèmies, quan que es demana la intercessió de la Verge per aturar la pesta estesa per Europa. Tenim un exemple de narració en llengua vulgar catalana, anònima: *"Trellat Sumariament fet de la bulla o cofraria del psaltiri o roser e cobles a lahor e gloria dela sacratísima e intemerada Verge Maria del Roser"* on s'explica tota la història. Tot i això va ser molt més famosa la Confraria de Colònia de Jacob Sprenger. No és infreqüent trobar notícies de Jaymo Supner o James Esprenquer en els llibres de Confraries de la diòcesi de Girona, considerat com el propagador de les Confraries del Roser. La fundació de Confraries s'estén com una taca d'oli, n'és un bon exemple la confraria fundada a Barcelona a finals del segle xv, i la fundació d'una altra a Girona, com es pot deduir pels contractes de Retaules del Roser.

Pel que fa a les primeres Confraries a la Diòcesi de Girona; la més antiga seria la Confraria de Besalú de 1560, que es coneix a través de l'encàrrec del Retaule al pintor Jaume Antoni Vilanova d'Olot; la segona seria la d'Olot; i la Confraria d'Argelaguer seria la tercera més antiga, la fundació de la qual data del 1594¹. Tots havien descobert la "Confraria", però a Argelaguer molt abans ja s'havia fundat la Confraria de Santa Anna².

Dos anys després de la seva fundació, el 21 de desembre de l'any 1596, Jaume Antoni

Vilanova i el rector, pabordes i administradors de la Confraria i Obra de la Verge Maria del Roser, de l'Església parroquial de Santa Maria i Sant Damas d'Argelaguer, pactaren el pintat del Retaule del Roser, de manera que el pintor olotí es comprometé a:

"En nom de Nre. Señor Deu Jesuchrist y de la gloriosa Verge Maria mare sua sia Amen.

De e sobre la capitulatio concordia y avinença fahedora per y entre lo vener. mossen Jaon (Joan) Torres prevere en la Iglesia parrochial de Sta.

▲ Antonello da Messina, Pintor, Verge del Roser any 1473, Museu Nacional de Mesina

Maria de Argelaguer, Joan Texidor parayra, Gaspar Olmeres (Oliveras) pages, March Texidor cardador, tots del lloch de Argelaguer, pabordes y administradors lo corrent any de la Cofraria y obra de la Verge Maria del Roser de dita Yglesia de una part, y mestre Jaume Antoni Vilanova pintor de la vila de Olot de part altre, per ocasio de pintar la Retaula de la Mare de Deu del Roser son estats fets firmats y jurats los pactes y capitols següents:

E primerament es pactat que dit mestre Jaume Antoni Vilanova dins lo temps devall scrit hara de pintar dit Retaula de bones y fines colors y dorar de or fi ab les matexes imatges e historias segons esta pintat y dorat lo Retaula de la Verge Maria del Roser del Monastir de Sta. Maria de Infracastell de la vila de Besalu exceptat lo banchal el qual ha de pintar les histories següents ço es en lo mig de dit banchal desota la imatge de nostra Señora lo retrato o historia del St. Sepulcre y en los quatre quadros o camps restants los quatre Evangelistas ço es a quiscu de ells una imatge segons venen per orde.

Item que haia de pintar la imatge xica de bulto de Nra. Señora y la imatge de Sant Domingo ab or y colors fines segons que lo art de pintara requix.

Item que haia de pintar de plata fina ab lo entreball necessari lo banchal de dit altar y canalobres de fusta y tambe hara de pintar los quatre bastons dels pabordres al oli ab colors verdas vermellas y blanchas scrit de cada basto

la imatge de Nra. Señora del Roser. E ditas pinturas y altrás cosas hara de fer y complir ab degut effecte dit Jaume Antoni Vilanova dins lo temps següent ço es de assi al primer diumenge de juny propvinent dels cordons hont... los termes de dit Retaula en avall y tot lo restant de assi a la Verge Maria de Agost propvinent y en tot cas no pintas dit Retaula conforme e si y segons esta pintat lo Retaula de Nra. Señora del Roser de dit monestir de Infracastell de Besalu y tot lo demes com esta dit. E a tal cas dits pabordres y administradors... llurs pugen els... y promes fer ho pinctar y acabar costes y despeses de dit mestre Antoni Jaume Vilanova a coneguda de quatre personas ligadoras ço es dues per part de dits pabordas y administradors y duas per part de dit mestre Antoni Jaume Vilanova y sera dit y declarat de assi a la festa de St. Miquel de Septiembre propvinent.

Item es pactat que dits pabordres y administradors haran de donar y pagar realment y de fet a dit mestre Vilanova o a qui ell voldra per sos salaris y treballs y gastos de dita pintura cent lliures moneda barcelonesa en quatre iguals pagas ço es vint y sinc lliures de assi a la Verge Maria de Agost propvinent y les restants sinquanta lliures a compliment de dites cent lliures en duas iguals pagas dins dos anys comptadors del dia que dita pintura sera acabada y assentada ço es vint y sinc lliures quiscun any. E les ditas cosas totas y sengles convenen y en bona fe prometen ditas parts la

Jordi Picart i Font
17820 Banyoles (Girona)

Mbl. 616 004 067

huna a l'altra y endecemps fer attendre y complir ço es quiscuna de ditas parts lo que toca a sa obligatio dins lo temps y en lo modo dalt dit sens dilatio alguna ab salari de procurador sinc sous dins la vila de Besalú y fora de ella deu sous per dia y ultra dels gastos per sobre dels quals y per maior seguretat de les coses tocants a la obligatio de dit mestre Jaume Antoni Vilanova los señors Pere Masbernat mercader, Miquel Romeu ferrer, Joan Cros paraire, Rafel Font sabater, Garan Tarrada scardasser, tots de la vila de Olot y Joan Boxeda pages, de la parrochia de Sant Cristofol ses Fonts, de grat y per amor y pregarias de dit mestre Jaume Antoni Vilanova se instituexen fermanças y principals tinguts y obligats en totes y sengles coses en que ell es obligat convenen y prometen a dits pabordes y administradors fer atendre y complir aquelles si

e segons dal esta dit y specificat ensemps ab dit llur principal y sens ell. E per dites coses totes y sengles demont dites attendre y complir obliga ditas parts la huna a l'altra y endecemps es a saber dits pabordes y administradors llurs bens y drets propis y de dita Cofraria y de quiscun dells.

Testes sunt Gerardo Tarrada, Joannes Puiol ville Rivipulli (Riudaura), Petrus Illafreda (Guifreda) loci de Argelagari paratores, et Petrus Sarquer Scriptor ville Oloti.”³

A Argelaguer, li vam agafat afició a fundar Confraries, ja que encara fundàrem la Confraria de la Puríssima Sang l'any 1620; el 1639 la Confraria del Nom de Jesús; el 1648 la Confraria del Santíssim, i la darrera, l'any 1816, la Confraria de les Ànimes.⁴

Juan R Lejarza
de "Cal Músic"

-
- 1 Arxiu Diocesà de Girona (ADG), Parròquia d'Argelaguer, Llibre de Confraria, 1594-1974. Llicència a Argelaguer d'erigir la confraria del Roser, amb lletres del mestre general dominic, 18 agost 1594. ADG Llibre U-214 Full f 41
- 2 Els pabordes de la Confraria de Santa Anna d'Argelaguer presenten Dimes Olius per al seu benefici, vacant per òbit de Pere Roig, 24 abril 1525, ADG Llibre G-70 Full f 404v. Felicià Homs permuta el diaconil de Sant Gregori amb Narcís Ferrussola, prevere, obtentor del benefici de la Confraria de Santa Anna i del de Sant Pere des Camps, tots dos d'Argelaguer, 13 agost 1557, ADG Llibre G-74 Full f 160.
- 3 Manual Notarial d'Olot núm. 385, d'en Joan Ferrer (1597), fol. 678 a 680r. A.H.C.O.
- 4 Llicència per erigir Confraria de la Puríssima Sang, 9 abril 1620, ADG Llibre U-225 Full f 144v. Llicència de fundar la Confraria del Nom de Jesús, 29 desembre 1639, ADG Llibre U-245 Full f 114. Llicència a Argelaguer, d'erigir la Confraria del Santíssim, 4 juny 1648, amb indulgència Pontificia, ADG Llibre U-254 Full f 68-71. Indulgència Papal a l'altar de la Confraria del Santíssim d'Argelaguer, 30 abril 1667, ADG Llibre U-261 Full f 229. Llicència de fundar la Confraria de les Ànimes, amb Ordinacions, 6 febrer 1816, ADG Llibre U-287 Full f 209v-212.

Podeu consultar les fonts bibliogràfiques d'aquest article al web de l'Ajuntament.

PRODAISA

Treballem perquè les coses importants
no siguin extraordinàries

Donat d'alta a la nostra oficina virtual!
www.prodaisa.com

Centre d'informació i atenció al ciutadà · Informació pública · Llibre pública · Gestió de processos · Sistemes de suport · Sistemes de treball

Ctra. d'Olot, 61
17853 ARGELAGUER
Tel. 972 68 71 54
Girona

MENJARS - BAR CAN XAC

EMBOTITS I CARNISSERIA

ACTIVITATS A L'ESCOLA

En aquest número els infants de l'Escola Montpalau han volgut, en el cas dels més petits, explicar i en el cas dels més grans, escriure, diferents activitats i projectes que es porten a terme en el nostre centre.

COMUNITAT DE PETITS EDUCACIÓ INFANTIL PINTEM ELS CAIXONS DE L'HORT

Els més petits us volem explicar el que pensem de tot el projecte **"Pintem els caixons de l'hort"**. És un procés que es va començar el curs passat (2023-2024) dissenyant els dibuixos que volíem representar en cada caixó de l'hort. No va ser una tasca fàcil ja que ens vam haver de posar tots d'acord, fer esbossos i triar temes que volguéssim pintar. En tot aquest procés hem tingut l'ajuda de la mare d'en Lyan, un infant de l'escola, la Glòria.

Aquest curs ens ha servit perquè cada grup dibuixés el tema escollit i després el pintés. Quan en fem la valoració a tots i totes ens ha agradat molt dibuixar i pintar, a uns més dibuixar i als altres més pintar, en això, no ens posem d'acord! Però sí que ens agrada molt veure les nostres papallones. En un primer moment, volíem fer diferents insectes ja que aquests ajuden molt a l'hort amb la seva pol·linització, però quan vam començar a dibuixar, era molt difícil, i tots i totes vam tenir clar que volíem fer papallones! Ens van quedar molt boniques i sempre que vulgueu podeu apropar-vos a l'hort de l'escola i veure les nostres creacions.

COMUNITAT DE PETITS CICLE INICIAL QUINA PETJADA DEIXEN PEL CAMÍ?

Els alumnes de 1r i 2n al llarg del primer trimestre vam treballar un projecte relacionat amb els animals vertebrats i els ossos.

S'han dut a terme diverses activitats i tallers. Per fer el tancament es va convidar la família d'una alumna de l'aula, per poder-nos ensenyar una part de la seva col·lecció d'ossos que tenen a casa.

Vam veure i poder tocar ossos de cavall, dromedaris, guineu, una banya de mufló i una columna vertebral de cavall. Amb els ossos que ens van portar vam poder muntar gairebé tot l'esquelet d'un cavall!

Ens va encantar veure i poder tocar els ossos que ens van portar i des de l'escola volem agrair la vostra amabilitat per compartir l'estona amb nosaltres.

COMUNITAT DE MITJANS TAULES BEN PARADES

El dia 27 de febrer els alumnes de l'Escola Montpalau vam anar caminant a l'ermita del Guilar a fer el dijous llarder. A mig camí vam parar per esmorzar.

Un cop a dalt, els que van voler, van tocar la campana de l'ermita. Segons la llegenda, diu que si la sents, tindràs bona sort per un temps.

Després vam preparar l'activitat de les "taules ben parades". Per ordre, de grans a petits, es va escollir la zona per parar la taula temàtica. Els de comunitat de petits van fer-la d'animals; la comunitat de mitjans, de països i de pel·lícules, i la comunitat de grans la van fer del Barça. Cada grup va elaborar el seu pica-pica i la decoració de l'espai, que havíem estat preparant a l'escola durant les dues setmanes anteriors.

Tothom anava disfressat de la temàtica de la seva taula ben parada perquè era la consigna que havia manat el Rei Carnestoltes per aquell dia.

**COMUNITAT PETITS - EI
PINTEM ELS CAIXONS DE L'HORT**

**COMUNITAT PETITS - CI
QUINA PETJADA DEIXEN PEL CAMÍ?**

COMUNITAT MITJANS
TAULES BEN PARADES

També vam fer diferents activitats, com per exemple jugar a fet i amagar o a construir cabanyes. A més a més, ens vam inventar un joc amb un globus.

Va ser un dia fantàstic compartint moments i diversió amb tots els alumnes i mestres de l'escola.

COMUNITAT DE GRANS ESPECTACLE DE FINAL DE CURS: LA NENA DELS PARDALS

Els nois i noies de la Comunitat de Grans us volem explicar com ens hem organitzat per preparar el festival de final de curs.

A l'octubre, les tutores i les mestres d'Educació Física ens van proposar representar un espectacle de teatre i dansa basat en el conte de "La nena dels pardals" en el que hi participem tots els infants de l'escola.

Vam seguir aquests passos:

1) Les mestres ens van explicar el conte i

després en vam veure el vídeo.

2) Organitzats en grups internivells, vam pensar idees per decorar l'escola i les vam posar en comú; vam triar les següents: dibuixar la Ming-Li; fer pardals amb papiroflèxia; fer làmpades xineses; fer petards/coets; fer dracs xinesos; fer cartells amb lletres xineses...

3) A les estones de tallers internivells vam realitzar aquestes activitats.

4) Per preparar l'espectacle vam destinar algunes sessions de llengua per aprendre'ns el text i algunes d'Educació Física per aprendre'ns els balls.

Volem agrair als membres de La Tresca i la Verdesca que ens hagin permès utilitzar les cançons del seu espectacle "La nena dels pardals".

Us convidem a tots i totes a veure el nostre espectacle el divendres 13 de juny a la tarda al pavelló d'Argelaguer!

REFLUSA
REFLUSA MECANITZATS SA

Ronda Les Mates, 28-30 (Pol. Ind. Les Mates)
17800 OLOT (Girona)
Tel. 972 26 09 75 - Fax 972 27 03 43
E-mail: reflusa@reflusa.com - web: www.reflusa.com

Mercedes-Benz

Tallers L. Sanz SA
Taller autoritzat (camions)
Mercedes-Benz
Pol. Ind. can Portella, 43
17853 Argelaguer (Girona)
Tel. 972 68 80 58
Fax 972 28 73 02
tallerssanz@mercedes-benz.es

MOS a MOS

CONGELATS OLOT SL

Mas Espuella

Residència · Casa de Pagès
TURISME RURAL

17853 ARGELAGUER - La Garrotxa - Girona
Tel./Fax 972 687 457

COMUNITAT DE GRANS - LA NENA DELS PARDALS

L'AFA ESTÀ **ACTIVA!**

Aquest any tenim una AFA molt activa i creativa...

Ens hem preparat per acollir tota mena d'insectes a l'hort aquesta primavera.

▲ *Hotel d'insectes.*

Hem fet una gran plantada de calçots i, si surten bons, la pròxima temporada us convidarem a una calçotada de primera!

▲ *Calçots a l'hort de l'escola.*

Ha nascut "LA SANGLINADA", una nova tradició per la Festa Major!

El nou pati està en camí i aviat el tindrem aquí!

▲ *El cuiner preparant l'estofat de senglar.*

Continuem barrinant... Prepareu-vos que aviat de bones noves n'arribaran!

QUIN GOIG VEURE LA PLUJA

Sembla mentida però ha tornat a ploure i de quina manera. Estem a finals de Març i a Argelaguer portem recollits 329 litre/m². L'aigua torna a córrer per Rius i Torrents omplint reserves i regenerant l'ecosistema.

Aquesta pluja ens ajuda a tenir una visió més optimista de cares a l'estiu ja que fa un any exacte era tot el contrari. Això no vol dir que malbaratem l'aigua, hem d'aprendre a ser responsables.

▲ Equip de la segona Jornada de treballs a Picanya (Dana València).

Continuant parlant d'aigua tal i com vam dir en l'última revista, 5 voluntaris vam tornar a baixar a València a ajudar als afectats per la DANA. Aquell cap de setmana es va coordinar un dispositiu amb 198 voluntaris de tot Catalunya que vam treballar acabant de restablir punts inundats i netejant zones sobretot centres i llocs de primera necessitat. També vam treballar a la població d'Algemesí preparant i valorant el terreny amb Agents Rurals per tal que s'incorporessin a les tasques de neteja.

Volem felicitar la iniciativa dels alumnes de l'Institut Pere Alsius de Banyoles on hi cursen 3 alumnes d'Argelaguer (del cicle esport i lleure) que es van posar en contacte amb nosaltres i des de l'ADF els vam coordinar per fer tasques a Picanya concretament van netejar l'Institut de la població. Bona feina.

I per finalitzar per Nadal es va organitzar l'arribada del Pare Noel on es van repartir unes 3.000 joguines que van ajudar a recuperar el somriure als nens i nenes del municipi. Agraïm les donacions que ens van fer.

▲ Entrega de joguines a Picanya (Dana València).

Davant la preocupació d'un episodi com la DANA es va preparar a la Garrotxa una Jornada a Can Trona per tractar quina és la resposta en aquestes situacions, on els cossos d'emergència entre ells les ADF vam explicar els protocols i actuacions a seguir als alcaldes de la comarca.

Resum d'actuacions i activitats.

- Participem a la neteja forestal del projecte de la Casa Macià a Prats de Molló.
- Participem a la Fira de Nadal exposant el nou vehicle i material de la ADF i col·laborant en la preparació de les Falles.
- Fem el preventiu de la baixada de Falles juntament amb ADF de la comarca i Protecció civil Olot.
- Assistim a les Jornades de treball per la creació del nou Decret que reguli les ADF de Catalunya.
- Participem en la Recerca d'una persona desapareguda a Figueres.
- Degut a l'episodi de pluges fem neteja d'arbres caiguts en el "Camí d'en Paco" a Besalú.
- Fem les Quines a Argelaguer conjuntament amb l'AFA de l'escola. Moltíssimes gràcies a tots per venir.

▲ Les quines d'Argelaguer amb gran participació.

- Col·laborem amb l'AFA en el reompliment del dipòsit que tenen a la zona de l'hort de l'escola.

▲ Col·laboració amb l'AFA omplint el dipòsit de l'hort dels infants de l'escola.

- Col·laborem amb la campanya de donació de sang que organitza Mossos d'Esquadra Olot fent difusió i participant com a donants.

▲ Jornada Donació de sang a Olot amb tots els cossos d'Emergència de la comarca.

- Fem curs de primers auxilis, Reanimació cardiopulmonar i control d'hemorràgies als voluntaris per tal de donar una resposta més eficient en situacions sanitàries.

▲ Formació de Primers Auxilis a les ADF de la Comarca.

● Participem a les Jornades sobre "Coordinació de Grans Emergències a Montserrat" per tal de millorar en coordinació i augmentar seguretat en els nostres serveis.

● Muntem dispositiu 3 vehicles i 8 voluntaris durant l'episodi de pluges on revisem camins, senyalitzem i tanquem punts inundables coordinats amb Ajuntament i Emergències Garrotxa.

Us recordem que des del dia 15 de març fins el 15 d'octubre no es pot encendre foc en terreny forestal.

▲ Jornada sobre Gestió de Grans emergències al Monestir de Montserrat.

SUMA'T A L'ADF ET NECESSITEM

SI TENS MÉS DE 16 ANYS I ESTIMES LA NATURA, ARA POTS DEDICAR PART DEL TEU TEMPS LLIURE PER CUIDAR ELS BOSCOS.

L'ADF DE ARGELAGUER, BESALÚ I SANT FERRIOL BUSCA VOLUNTARIS.

ENVIA'NS UN CORREU A: ADFASFB@GMAIL.COM
O TRUCA AL 676974467

REQUISITS:

- ✓ Tenir +16 anys
- ✓ Disponibilitat
- ✓ Estima per la natura
- ✓ Ganes de passar-ho bé
- ✓ Saber treballar en equip

PERÍODE DE REGULACIÓ DEL FOC A CATALUNYA

GENER							FEBRER							MARÇ						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31					29	30	31				

ABRIL							MAIG							JUNY						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31					29	30	31				

JULIOL							AGOST							SETEMBRE						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31					29	30	31				

OCTUBRE							NOVEMBRE							DESEMBRE						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31					29	30	31				

PERÍODE DEL 16 D'OCTUBRE AL 14 DE MARÇ

(ORDRE MAB/62/2003, de 13 de febrer)

ES POT CREMAR amb l'únic requisit de **comunicar-ho** directament al Departament de Medi Ambient i Habitatge (cos d'Agents Rurals), o mitjançant els ajuntaments i consells comarcals.

PERÍODES DEL 15 DE MARÇ AL 14 DE JUNY

I DEL 16 DE SETEMBRE AL 15 D'OCTUBRE

(DECRET 64/1995, de 7 de març)

Queda **PROHIBIT** fer foc en terreny forestal i en la franja de 500 metres que l'envolta.

No obstant això **PODEN CONCEDIR AUTORIZACIONS** per a realitzar cremes els caps comarcals del cos d'Agents Rurals a les afores comarcals, o tramitar-les mitjançant els ajuntaments corresponents.

PERÍODE DEL 15 DE JUNY AL 15 DE SETEMBRE

(DECRET 64/1995, de 7 de març)

Durant aquest període i en els municipis declarats d'alt risc, queda **TOTALMENT PROHIBIT** fer foc.

Excepcionalment, el director general del Medi Natural, previ informe del cos d'Agents Rurals, pot autoritzar aquelles cremes que per raons justificades només es poden realitzar en aquest període.

"GERMANDAT DE SANT NARCÍS"

El Casal de la Gent Gran va celebrar el Dijous Llarder el dia 22 de febrer. Va consistir en un berenar de pica-pica de formatges i truites i com és tradició, en aquesta diada, no podia faltar la botifarra vermella i de perol a la brasa; així com de postres, coca de llardons i bunyols acompanyats d'una copa de cava.

Ens va amenitzar la diada en Manelic de Pera amb les seves cançons. Va ser una trobada molt agradable, amb bona companyia i bon berenar.

El dia 25 de març, a través dels Mossos d'Esquadra de la Garrotxa es va fer una xerrada sobre Consells de Seguretat per tal d'evitar ser víctima d'un delictes, a càrrec de Marina Domènech.

TALLER DE DOMASSOS

La confecció de domassos ha estat possible per la confluència de diferents voluntats creadores: Ajuntament d'Argelaguer, Casal de la Gent Gran i un grup d'amigues aficionades al disseny i a les costures.

Poc a poc, moltes dones del poble s'han ofert a ajudar per confeccionar els domassos per aquells veïns/es que no saben cosir. Algunes han vingut al taller i d'altres ho han fet des de casa. En total som 14 les dones que han col·laborat i seguim col·laborant.

El domàs és una peça de tela, usada com a ornament en els balcons o finestres per les festes de pobles i ciutats.

Els primers domassos que hem dissenyat han incorporat l'escut de l'Ajuntament d'Argelaguer: el castell i l'argelaga. Però de mica en mica han anat sorgint diferents propostes, escollides per les famílies (ermites del poble, el campanar, silueta del poble, gegants i capgrossos, animals, plantes, quadres coneguts, oficis...) Actualment hem confeccionat 103 domassos els quals reflecteixen creativitats ben diferents engalanant balcons i finestres per les festivitats d'Argelaguer.

▲ En plena feina

Us animem a passar pel Casal de la Gent Gran aquells que no tingueu domassos a casa vostra i hi estigueu interessats. Dos mesos abans del Roser (març i abril) i dos mesos abans de Sant Damas (octubre i novembre) ens hi trobareu els dimarts a la tarda i els dijous al matí.

NOTA: L'Ajuntament subvenciona part del preu dels domassos. Molt aviat iniciarem un taller de banderetes per decorar places i carrers.

VISCA LA FESTA!

Beni, Marta i Núria

▲ Esmorzar de les cosidores

CERCAVILA DE LA FESTA DE ST DAMAS 2024

CERCAVILA

▲ Musics capçalera de la cercavila

▲ Tot ballant

FOTO DE FAMÍLIA

BALLANT A LA PLAÇA ST DAMAS

▲ *Ballada capgrossos St Damas*

▲ *Ball gatets a la plaça*

▲ *Impro burrets*

PERSONATGES

▲ *Tres burretes*

▲ *Eriçones*

▲ *Dos guapus*

▲ *Barra St Damas*

▲ *Dos gatets*

XVII ANY DE **LA VIOLINADA**

Com sempre que no cau en Carnestoltes, al segon cap de setmana de febrer ens hem trobat a Argelaguer per fer sonar violins i altres instruments afins —i alguns que no. Com cada any hi ha hagut una cultura convidada i, enguany, ha sigut la cultura grega. Ens han acompanyat l'Eleni Pertselaki, gran violinista tradicional de les illes de l'Egeu, i hem tingut l'oportunitat de gaudir, també, del seu grup "Anatoliko Karavàni", que vol dir "la caravana que ve de l'alba", si no vaig errada.

Dijous vam fer els primers actes, acostant la corda fregada a l'escola Montpalau d'Argelaguer. Un petit però intens acte matinal.

El divendres vam començar oficialment la trobada al Casal, omplint la terrassa i la Sala, primer amb una ballada de sardanes antigues i modernes i, després, amb el concert-ball que ens van oferir la Silvia Murillo —violí— i el Marc del Pino —acordió diatònic. Després del concert, sonadors d'arreu ens van delectar amb una jam fins la matinada.

Dissabte i diumenge van ser els dies dels tallers, d'aprendre noves melodies. Enguany hem tingut molta més afluència que en anys anteriors, la qual cosa ens mostra una consolidació de la trobada, així com també la continuïtat de la corda fregada en el territori català.

A nivell festiu hem de destacar el concert i ball del grup "Anatoliko Karavàni" el dissabte a la nit, que van portar-nos un tast de les músiques tradicionals de les costes de l'Egeu, seguit de la mítica Sonsoni, que ens va fer ballar sense parar i gairebé sense cabre-hi!!! I, per finalitzar la trobada, vam fer el dinar popular a la nova plaça d'Argelaguer amb un

arròs per a llepar-s'hi els dits de les noves veïnes del poble: Indakalma. Després del dinar, com no podia ser d'altra manera, van sonar músiques improvisades fins ben entrada la vesprada, quan, amb el cansament i la joia del cap de setmana compartit, vam anar desfilant poc a poc cadascú a casa seva.

CLUB DE TIR AMB ARC **POLIGARIS**

XII INDOOR VALL DEL LLIERCA

Aquest any l'Indoor de Poligaris va estar ambientat sobre els còmics d'Astèrix i Obèlix.

El pavelló d'Argelaguer es va convertir en el poblat dels simpàtics gals envoltat pel bosc i el fort dels romans. No hi van faltar les imatges d'alguns dels protagonistes d'aquests còmics.

El club va poder disposar del pavelló una setmana abans de la competició, tot i estar treballant durant tot l'any això va facilitar molt la feina per poder tenir el decorat acabat dissabte al matí.

Per això Poligaris agraeix a les entitats i a l'Ajuntament d'Argelaguer haver afavorit la seva disponibilitat aquest espai de temps, ja que per al club és imprescindible degut a la complexitat del muntatge.

Val a dir que la participació va superar la de l'any passat, amb 70 arquers d'arreu de Catalunya el dissabte i 84 el diumenge.

A més a més vam comptar amb la participació tot el cap de setmana de 4 arquers vinguts de França. Concretament del Club Indian's Arc

de Blanquefort, els quals van quedar sorpresos del muntatge, molt agraïts del tracte rebut i encantats amb la comarca de la Garrotxa.

RECORREGUT "BOSC 3D" A TORTELLÀ

El temporal de vent que va patir la comarca també va afectar el recorregut de La Pedrera, fent caure bastants arbres a la zona i alguns, ben bé sobre els camins que porten als diferents punt de tir. Ara mateix s'han pogut netejar bàsicament per poder facilitar el pas.

Aquest recorregut de 14 punts de tir amb 2 dianes 3D, es caracteritza per la seva dificultat tècnica i pel seu entorn natural, essent un símbol d'identitat pels arquers del club.

El Club ha creat una nova iniciativa per gratificar als socis que el facin habitualment.

La samarreta TRENCAFLETXES TOUR, que s'entregarà als arquers que hagin completat un mínim de tirades a la Pedrera a final d'any.

NOU RECORREGUT 3D

Aquest any el Club Poligaris el comença ampliant les seves instal·lacions, amb el recorregut de Bosc 3D situat a Rupit (el camp del Papalló) on els arquers associats podran gaudir d'un entorn magnífic per a la pràctica d'aquest esport. Actualment està en fase de remodelació, senyalitzant els camins i els punts de tir i les dianes, per adaptar-los a l'afluència de gent.

El 15 de febrer es va fer la presentació als socis amb una Tirada social amb esmorzar inclòs i una participació de prop de 30 arquers.

CORBALAN ASSESSORS - DES DE 1986

I-SEGUR BANYOLES CORREDORIA D'ASSEGURANCES, SL

- Seleccionem els millors productes asseguradors amb les companyies líders al sector
- T'assessorem en la contractació i defensem els teus drets en cas de sinistre.
- Negociem importants descomptes per a tu: 15 % en la llar, 25 % en el cotxe i fins a un 50 % el primer any en les assegurances de vida.
- Visita la nostra nova web per informar-te millor www.i-segurbanyoles.cat
- O truca'ns sense compromís, et garantim que t'estalviaràs diners i dormiràs més tranquil.

ARGELAGUER: CAMÍ DE LA RODA 1 - 972 68 83 07 • BANYOLES: PS. PAÏSOS CATALANS 96 ENT SOL A - 972 57 19 96

Afores, s/n - 17853 ARGELAGUER (Girona) - Spain
Tel. 972 68 70 20 - Fax 972 68 74 16
info@calesdellierca.com - www.calesdellierca.com

automòbil

**“ARA PAGO
NOMÉS PEL QUE
CONDUEIXO”**

Nova Drive X km
Pagui només pels
quilòmetres que conduïxi.
Ni un cèntim més!!!

Punset
COMPTA D'ORDINADOR
DE CREDITA

OLÍE C. Galdies, 38
Tel. 972 256 712
RIPOLL: Pl. Progrés, 1
Tel. 972 790 149
www.punset.com/bars.com

Seguros Bilbao

QUÈ ES CUINA A ARGELAGUER?

Hola llépols i llépoles!

Haig de dir que la cuinera protagonista d'aquesta ocasió, **l'Anna Batlle**, té un ventall de receptes fantàstiques per explicar-nos: rostits diversos, conill a la cervesa, cargols... i un llarg etcètera. Però a la llarga llista van sonar els **carquinyolis** i ja ho vam tenir clar! Aquests dolços tradicionals tant populars i arrelats a moltes localitats catalanes, els hem d'aprendre a fer.

De ben jovenetes l'Anna i la seva germana van rebre educació culinària d'una excel·lent cuinera: La seva mare. Les reunia a la cuina i amb paciència les hi explicava pas a pas la menja que preparava. No era cap càstig per elles, ans al contrari era un plaer preparar els ingredients i veure com s'anaven transformant als fogons. Des de llavors sempre ha estat una

apassionada de la cuina. Els de casa seva sovint li diuen: "Quina sort que tenim!". Curiosament el seu fill li fa escriure en una llibreta totes les receptes per emportar-se-les quan s'independitzi. Bon criteri!

Però aquests carquinyolis venen cedits d'una amiga que n'hi va portar una bosseta fets per ella, i eren tan bons que l'Anna no va poder resistir-se a demanar-li la recepta i a elaborar-los. I el resultat el teniu aquí sota aquestes línies. Preneu bona nota, que tenir carquinyolis a casa, ja que es conserven força dies en perfecte estat, va molt bé per acompanyar el cafè, te o qualsevol postres.

CARQUINYOLIS per l'Anna Batlle

Ingredients

- 175 g de farina
- 100 g de sucre
- 2 ous
- Ratlladura de llimona
- 1 cullereta de llevat
- 1 cullereta de canyella en pols (es pot substituir per un rajolí d'anís)
- Ametlles crues amb pell (opcional: avellanes o festucs)

Preparació: Agafarem un bol gran i hi barrejarem la farina, el llevat, la sucre, la canyella en pols i la ratlladura de llimona. A la massa resultant d'aquesta mescla, li farem la forma de volcà i posarem els ous al mig (clara i rovell). Ho remenarem bé tot perquè quedi ben lligada.

Perquè no s'enganxi, enfarinarem la taula de treball i pastarem aquesta massa amb les mans amb força perquè ha de quedar sencera. Seguidament l'estirarem i li donarem forma de barra aplanada. Moment en el qual hi posarem els fruits secs sencers (en aquest cas les ametlles) ben repartits per tota la massa. Sobre una safata folrada amb paper de forn, posarem la peça en bloc i la fornejarem a 150º durant una mitja hora fins que quedi daurada. Retirem del forn i perquè no s'esmicoli, abans que es refredi del tot la tallarem a llesques al biaix aproximadament d'1 cm i mig d'ampla. Hem de procurar que quedin de la mateixa mida. Quan ja estiguem, ficarem totes les porcions tombades a la safata i les posarem 5 minuts més al forn perquè es torrin bé. Han de quedar daurades i seques.

L'Anna ens explica que per augmentar l'exquisidesa també es pot fer xocolata negra i mullar-hi els carquinyolis fins la meitat deixant que s'assequin.

Ens els menjarem freds i els podem servir acompanyats d'un vi dolç (moscatell o garnatxa...).

No sentiu el crec-crec? Mmm! Quina delícia!

Dolors Figueras

EL XARAMPIÓ HA TORNAT, QUÈ ENS ESTÀ PASSANT?

Aquest és un article que creia que no escriuria mai, doncs el xarampió era una d'aquelles malalties que vaig veure 35 anys enrere, quan començava a fer de metge i que feia anys que quasi ni se'n parlava, però la situació ha canviat.

Els brots de xarampió actualment estan afectant països on la malaltia es considerava pràcticament eradicada, com diversos països d'Europa, els Estats Units, el Marroc o Catalunya. De l'1 de gener al 27 de febrer de 2025, s'han notificat 3 brots a Catalunya (un al territori de Tarragona i dos al Barcelonès Nord-Maresme) en total 17 casos.

Segons una anàlisi de l'OMS i UNICEF, el 2024 es van notificar 127.350 casos de xarampió a Europa, el doble dels notificats el 2023 i la xifra més alta des del 1997. Els nens menors de 5 anys van representar més del 40% dels casos, dels quals, més de la meitat van requerir hospitalització.

Només el 2023, 500.000 nens de tota la Regió Europea no van rebre la primera dosi de la vacuna contra el xarampió. No anem pas bé.

Què és el Xarampió?

El xarampió és una malaltia vírica aguda caracteritzada per una erupció vermellosa a la pell que pot cobrir tot el cos. És altament contagiosa i s'incuba a les cèl·lules de la faringe i als conductes respiratoris, per això es propaga fàcilment. Dura aproximadament, entre 7 i 10 dies si tot va bé. La malaltia és més greu en nens molt petits i en adults, doncs pot causar pneumònia i encefalitis entre d'altres complicacions i en alguns casos pot ser mortal.

Síntomes

- Els símptomes inicials semblen un refredat: amb moc nasal, tos i febre.
- Els ulls es tornen vermells i sensibles a la llum.
- Del tercer al setè dia, la temperatura pot arribar a més de 40 °C.

- L'erupció vermella, de quatre a set dies, comença al cap (darrere les orelles) i a la cara i després s'estén sobre tot el cos.
- També poden aparèixer petites taques blanques a les genives i a l'interior de les galtes.

Prevenció

El xarampió és una malaltia que dona immunitat de per vida, per tant, un cop patit no es repeteix la infecció. Però totes les persones que no l'han passat ni han estat vacunades, són susceptibles de patir-la.

La mesura preventiva més eficaç és la vacunació mitjançant la vacuna triple vírica. Actualment, a Catalunya, es vacuna contra el xarampió als nens/nenes als 12 mesos i als 3 anys.

L'administració de la vacuna triple vírica (contra el xarampió, les galteres i la rubèola) té interès tant individual com comunitari, per tal d'aconseguir eliminar la malaltia de la comunitat.

És una vacuna molt segura i que com moltes altres, pot salvar vides i estalviar patiment.

Joan Cabratosa i Pla
Metge de família

TEO

Hola, soc en Teo!

Soc un gos pastor i visc a Argelaguer, un lloc ple d'olors i d'aventures! Aquí hi ha de tot: boscos de pollancres, d'aulines i de pins, un riu preciós que es diu Fluvià, i una ermita enmig de la muntanya, el Guilar, on m'agrada enfil·lar-me per les roques i olorar l'aire fresc, seure al costat de la Núria i contemplar la vall. He caminat molt per aquests boscos, ens hem aventurat i hem descobert dreceres, corriols i basses on banyar-me que a l'estiu, quan la calor és ben viva, em van molt bé doncs soc molt pelut i passo molta calor. També m'agrada passejar pel Pla de Tapioles, on viuen uns cavalls amics amb qui de tant en tant jugo a córrer. No corren tan de pressa com jo, però són majestuosos i sempre em miren amb aquells ulls tranquils que semblen saber-ho tot.

No estic sol, tinc una colla de gossos amics! Hi ha en Dau, la Perla, en Pixin, en Rubi, en Taric, la Bettina... que són caçadors i sempre van amb el nas enganxat a terra, buscant rastres interessants. A vegades m'expliquen històries d'animals que han seguit pel bosc, cabirols i senglars i jo em pregunto com poden recordar tantes olors diferents! Però els més semblants

a mi són en Pinxo i la Nuca, perquè també són pastors, com jo. Cada matí, plogui, nevi o faci sol, sortim junts a fer una llarga passejada, amb la Marta, que ens acompanya! Ens agrada córrer, saltar i ensumar cada rastre nou per assegurar-nos que tot està al seu lloc. La Nuca, com sempre, ens recull a tots, perquè no li agrada que anem massa escampats. I en Pinxo, que és més tranquil, sempre em diu: "Teo, no corris tant, que encara ens perdrem!". Però jo no em perdo mai, això és casa meva!

Aquí, a Argelaguer, tothom m'estima i quan ens trobem amb gossos i amb humans, tots em tracten bé, em fan manyagues, i sembla que estan contents de veure'm. Jo, sempre que puc, saludo a tothom. Si estic pensant en la pilota, em sap greu, però no ho faig i és que jugar amb la pilota és de les coses que més m'agraden! Ah! També tinc bones amigues i sovint estic enamorat...

Bé, no acabaria mai de parlar d'Argelaguer, del seu paisatge, de la seva gent i dels seus gossos! Quan arribo a casa cansat, acluco els ulls i tot somiant veig a aquells que ja han marxat: la Matilda, la Dana, la Duna...

I tu, vols venir d'aventura amb mi i la meua colla?

LA MIRADA D'UNA GEÒLOGA

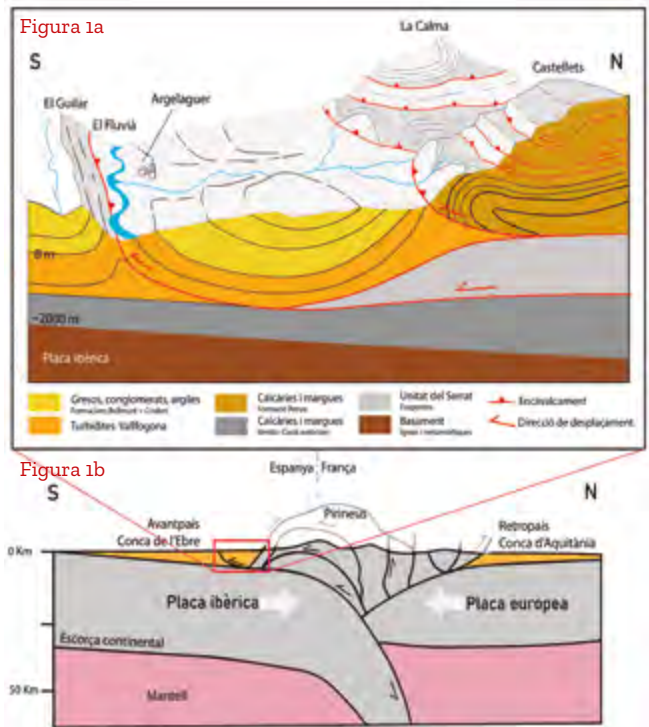
Alguna vegada us heu preguntat per què les muntanyes tenen la forma que tenen? Sovint pensem que aquests elements de la natura són fruit de l'atzar, però la realitat és que són el reflex d'una sèrie de processos i esdeveniments concrets que han modelat el paisatge que veiem avui. Després d'anys d'estudi, els ulls del geòleg són capaços d'extreure la informació darrere de cada forma i, com un trencaclosques, reconstrueixen així l'estructura i la història geològica de la zona. Aquest breu article pretén compartir la mirada d'una geòloga en un paisatge tan familiar per a tothom.

Les muntanyes que envolten Argelaguer formen part dels Pirineus, una serralada originada per la collisió entre les plaques tectòniques ibèrica i europea, que va tenir lloc fa uns 70 a 20 milions d'anys aproximadament (Muñoz et al., 2018) (vegeu Figura 1b). Quan dues plaques xoquen, tenen prou força per doblegar, desplaçar, fragmentar i amuntegar milers de quilòmetres cúbics de roca, generant així les muntanyes.

Si mireu cap al nord des d'Argelaguer, veureu les muntanyes de la Mare de Déu del Mont, la Calma i Castellet, que formen el fons paisatgístic d'Argelaguer. Aquests cims destaquen pels seus penya-segats grisos, cadascun representant la mateixa capa de

roca transportada i apilada sobre si mateixa per **encavalcaments** (Martínez et al., 1997). (vegeu figura 1a).

I per trobar **encavalcaments** no cal anar tant lluny: sota el Fluvià, entre el polígon industrial

▲ Figura 1. Esquemes de la situació geològica d'Argelaguer a dues escales diferents: a) a escala de municipi, on es representa de manera conceptual i simplificada l'arquitectura del subsol de la zona d'Argelaguer en una secció (zona en colors) i l'expressió de les estructures en 3D sobre la superfície (en blanc, gris i vermell); b) Secció dels pirineus a escala cortical; versió simplificada del tall ECORS (Choukroune i ECORS Team, 1989)

**La Fleca
d'Argelaguer**

Ctra. d'Olot, 15 - 17853 ARGELAGUER
Tel. 972 68 75 49

BAR CASAL
MENJARS ARGELAGUER

Ctra. Olot, 35 • 650 883 576 - 610 323 221
17853 ARGELAGUER

i la muntanya del Guilar, hi ha l'encavalcament de Vallfogona, un dels més importants dels Pirineus, que s'estén fins al riu Segre. Aquesta falla és el límit entre el **cinturó de plecs i encavalcaments** sud-pirinencs i l'**avantpaís** de la conca de l'Ebre (Vergés et al., 1999) (vegeu figura 1b). I tampoc és coincidència que a la llera del riu trobem el guix blanc i brillant tant conegut per Argelaguer, però per explicar això hauria de dedicar un altre article sencer!

L'apilament de capes per la collisió actua com el "**constructor**", formant l'estructura interna de les muntanyes, com qui apila fang abans de modelar-lo. Però ens falta un altre element essencial, l'erosió, que assumiria el paper de "**l'escultor**". Gràcies a l'erosió provocada pels rius i torrents en les muntanyes, podem accedir a la seva estructura interna i extrapolar-la a les zones que ja han estat erosionades.

Quan els ulls d'un geòleg llegeixen el paisatge, no només veuen les muntanyes com a testimonis d'un passat geològic fascinant, sinó que les consideren clau per entendre l'arquitectura del subsol. Aquesta comprensió és fonamental per a la gestió dels recursos energètics, minerals, residus i aqüífers, entre molts d'altres, de manera més informada i conscient.

TECNICISMES

- **Encavalcament:** Falla inversa, normalment de baix angle, que situa roques més antigues per sobre de roques més joves, com a resultat d'un **escurçament** horitzontal.
- **Cinturó de plecs i encavalcaments:** concepte en geologia estructural que fa referència a una regió muntanyosa adjacent al cinturó orogènic caracteritzada per una sèrie de plecs (i falles d'encavalcament) que es desenvolupen en resposta a forces tectòniques compressives.
- **Avantpaís:** L'avantpaís és la regió tectònica davant d'un orogen, caracteritzada per una deformació menor i sovint associada a conques sedimentàries formades per la flexió litosfèrica causada pel pes de l'orogen.

Si teniu dubtes o curiositats, no dubteu en contactar-me al correu francinasai44@gmail.com. Estaré encantada de resoldre inquietuds!

Francina Saiz Garcia

Doctoranda en geologia estructural i tectònica a la Universitat de Bergen (Noruega)

Podeu consultar les fonts bibliogràfiques d'aquest article al web de l'Ajuntament.

Gelada s.l.
Frigorífics

Pol. Ind. Can Portella, parcel·la 3
Apartat de Correus 134
17853 **ARGELAGUER** (Girona)
Tel. 972 68 80 32 - Fax 972 68 80 34
www.gelada.com - gelada@gelada.com

Dr. Antonio Baena Janini
Col·legiat 2754

Dra. Elvira Serra Bagó
Col·legiat 2753

CLÍNICA DENTAL SANT NARCÍS
C/ Narcís Monturiol, 36 - 38, 1r, 7a - 17005 GIRONA
Tel. 972 40 11 94

CLÍNICA DENTAL TORTELLÀ
C/ França, 20, 1r - 17853 TORTELLÀ
Tel. 972 28 72 57

MARIA OLIVERAS, LA REVOLUCIÓ ALS QUIRÒFANS

NEUROLOGIA AMB VEU DE DONA

Dr. Héctor Cruz

Servei Neurologia. Hospital Universitari Josep Trueta - Girona

Publicat originalment al Butlletí de la Societat Catalana de Neurologia (Núm. 55—Març 2025)

Corria l'any 1947, i la Dra. Maria Oliveras, de 37 anys, volava cap a Òxford per formar-se com a anestesista al costat del Dr. Robert Macintosh, pare de l'anestesiologia moderna. Havia sigut part de l'equip de neurocirurgia de l'Hospital Clínic, amb el Dr. Adolfo Ley com a cap de servei; i aleshores estava a punt de fer una estada a Anglaterra que li ajudaria a assolir coneixements per poder afrontar intervencions més arriscades i fer, així, que la medicina catalana pogués fer grans progressos en poc temps. Va ser, doncs, la primera metgessa anestesiològa catalana.

La Maria Oliveras i Collellmir va néixer a la masia del Morató, a Argelaguer, un petit poble de la Garrotxa, el 6 de setembre de 1910. Els seus pares, l'Aleix Oliveras i Ayats i la Llúcia Collellmir i Bassols, eren ramaders i propietaris del mas. Era la filla gran d'una fratria de set germans (quatre dones i tres homes). Des de ben petita va haver de treballar molt dur, doncs la feina de ramader al cor de la Garrotxa ho requeria. Els pares, com a filla gran, li encarregaven dur les vaques i els bous a la muntanya, i, mentre vigilava al bestiar, aprofitava per llegir llibres que hi portava d'amagat. A casa no volien que llegís, doncs els pares li amagaven els llibres, inclús els hi

▲ Mas Morató (Argelaguer)

▲ La Maria (assegada, primera a l'esquerra)

cremaven. Segons la mentalitat pagesa de l'època, es considerava que una dona no podia ni llegir ni estudiar, ja que la lectura podria despertar el desig de marxar de casa, i ella havia de treballar al mas. Malgrat l'oposició dels pares, i gràcies a la mediació d'una tieta materna monja, que vivia en un convent a Mataró, va poder sortir de casa, estudiar el Batxillerat i la carrera de Magisteri, primer a la capital del Maresme i després a Girona (l'única sortida ben vista per les dones que volien estudiar, durant aquella època). La Maria, com que a casa, amb la tieta i a l'escola només parlaven el català, va haver d'aprendre el castellà pels exàmens com si fos una llengua nova; hi havia paraules i conceptes que no els entenia, i havia d'estudiar-los de memòria, gairebé sense saber el que significaven; si bé finalment va aconseguir passar els exàmens amb èxit.

Gràcies a una noia d'Olot, amiga seva, va matricular-se a la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona al curs 1932-33. La seva primera vocació era fer d'odontòloga, com la seva amiga, però després d'haver fet els dos primers cursos de Medicina

(que compartia assignatures troncats amb Odontologia), li va acabar agradant la carrera i va continuar-la. Aleshores la proporció de metges / metgesses no era pas com ara, sinó que era just al contrari. De fet, a la promoció de la Maria d'un total de 400 alumnes, només hi havia 14 dones, de les quals només van acabar la carrera la Maria i una altra més. Quan va llicenciar-se l'any 1938, de seguida va ser destinada a l'Hospital Militar de Valldarxa (ara anomenat Parc Sanitari Pere Virgili) on va començar el seu interès pel laboratori. També va ser destinada a l'Hospital Clínic, d'ajudant de quiròfan.

Al finalitzar la Guerra, les noves autoritats franquistes van decidir que no reconeixien els títols de la UAB posteriors al 1936, i per això va haver d'examinar-se de totes les assignatures (prèviament aprovades) davant un tribunal franquista que va venir expressament des de Madrid. No va ser fins al 1941 quan va poder obtenir, ja definitivament, el títol de Llicenciada en Medicina.

Un cop assolida la llicenciatura, la Maria va començar a treballar com a especialista en Anàlisis Clínics i com a metgessa de guàrdies a l'Institut Neurològic Municipal. Durant el dia, la Maria feia les extraccions i recorria totes les clíniques de Barcelona amb el seu cotxe (va ser una de les poques dones que podia conduir un cotxe) i a la nit s'encarregava dels malalts neurològics i feia les històries del malalts que hi ingressaven. El cap del laboratori era

el doctor Ricard Roca de Viñals, qui també va fundar el servei de Neuropatologia de l'Institut Neurològic. Va ser llavors quan va conèixer dos grans cirurgians que es dedicaven a la neurocirurgia: els doctors Eduard Tolosa i Adolfo Ley. Progressivament, es va anar ocupant de les feines que el Dr. Roca de Viñals duia a terme amb els malalts neuroquirúrgics, la van fer responsable de les transfusions de dins del quiròfan, de vigilar les constants del malalt i després d'encarregar-se del postoperatori i els injectables.

Cap a aquest any, el Dr. Roca de Viñals li va presentar un farmacèutic, en Narcís Esplugas i Sabater, perquè ella li ensenyés a fer el recompte de les cèl·lules sanguínies. Cinc mesos després es van casar. L'any següent va néixer el seu primer fill, l'Albert. L'activitat frenètica que duia no li va permetre ni agafar una baixa, doncs l'endemà mateix del part ja estava amb un microscopi al llit fent un hemograma. Cap a l'any 1944, el Dr. Ley va guanyar la càtedra de Neurocirurgia de l'Hospital Clínic i va cridar, entre altres persones, a la Maria per formar part del seu equip. Va tenir sort, ja que hi havia una plaça de laboratori amb el Dr. Joan Gibert i Queraltó, de tal forma que portava el laboratori del Dr. Gibert i a la vegada treballava al quiròfan de neurocirurgia del Dr. Ley. Va plegar, doncs de l'Institut Neurològic, passant a formar part de l'Hospital Clínic.

A l'any 1946 va ocórrer un fet importantíssim, el Dr. Robert Macintosh, catedràtic d'Anestèsia de la Universitat d'Oxford, va visitar Barcelona per donar unes conferències. El Dr. Ley va aprofitar l'avinentsa per demanar-li que anestesiés a uns malalts seus. Ell va acceptar i va procedir a mostrar-les; mentre la Maria feia les seves tasques habituals de quiròfan. Però abans de tornar al seu país, el Dr. Macintosh va oferir al Dr. Ley la possibilitat de formar com a anestesista a algun membre del seu equip; i quan, el neurocirurgià li va mostrar un metge jove de família benestant, l'anglès va replicar: "Vull la Dra. Oliveras, que té bones mans i sap

fer moltes coses". Sens dubte s'havia fixat en la intel·ligència, l'habilitat i l'entusiasme de la jove doctora.

La Dra. Oliveras, mare d'un nen de quatre anys (l'Albert, nascut el 1942) i un nadó de vuit mesos (l'Enric, nascut el 1946), i sense parlar ni una paraula d'anglès, li va costar molt decidir-se a viatjar a un país estranger. Sortosament, el seu marit va estar al seu costat i la va esperonar a acceptar la beca i a fer-ho. Al setembre de 1947, la Maria viatjava cap a Anglaterra on romandria durant tot un any. Allà va aprendre a intubar malalts i a controlar les intervencions i les anestèsies, en especial les neuroquirúrgiques. El Dr. Macintosh li va permetre ajudar al quiròfan, la qual cosa era excepcional, doncs als estrangers només els deixaven mirar des de lluny (i encara gràcies). A Òxford també va coincidir amb el Dr. Josep Trueta i Raspall, metge català exiliat i catedràtic de la Universitat d'Òxford, on més d'una vegada va anar convidada a casa seva. També va passar per la capital britànica, on va aprendre a anestesijs a nens petits; tota una revolució, si pensem que la tècnica per dormir nadons a Barcelona era mullar-los els llavis amb conyac.

Al juliol de 1948, la Dra. Oliveras va tornar a Barcelona a l'Hospital Clínic amb un aparell d'anestèsia. Al principi el Dr. Ley era qui més s'aprofitava de la nova tècnica d'anestèsia, però més endavant altres cirurgians de centres privats van començar a demanar-li que adormís als seus malalts més complicats; algun d'ells com Santiago Dexeus (ginecòleg)

i Àngel Santos Palazzi (traumatòleg). Al final, degut a la seva enorme demanda, va posar límit al número de malalts anestesiats i també començar a delegar les seves tasques. Un d'aquells va ser un cosí seu, el Dr. Joan Oliveras i Farrús, que es convertiria més endavant en el cap d'Anestèsia de la Clínica Dexeus.

L'any 1953, la Dra. Oliveras va crear l'Associació Catalana d'Anestèsia (dins de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques), però va deixar aquesta especialitat l'any 1963 per la mastodòntica feina que li suposava; passant només amb la feina privada de laboratori (molt més relaxada) i també les tasques familiars i maternals. Va continuar exercint la feina de metgessa de laboratori fins l'any 1980, quan va traspasar el seu laboratori a un company i va jubilar-se definitivament.

La feina de la Dra. Maria Oliveras va permetre revolucionar l'anestèsia catalana des del punt de vista de la neurocirurgia. Abans, qualsevol infermera, estudiant, practicant o monja podia dur-la a terme, amb els pocs mitjans que tenien. No existia la intubació oro-traqueal i tot es feia amb mascareta i cloroform. La neurocirurgia es feia amb anestèsia local, obrint el crani amb el malalt despert, la qual cosa provocava que el malalt tingués allucinacions, moviments incontrolats o dolors indescriptibles, i molts d'ells es xocaven. Amb l'aparell EMO, que es va portar d'Òxford, van poder fer anestèsies amb combinacions de gasos o inclús realitzar la relaxació muscular amb barbitúrics i curarina. Molts anestesiològics posteriors s'han format amb ella i han seguit el seu mestratge. A títol pòstum, la Societat

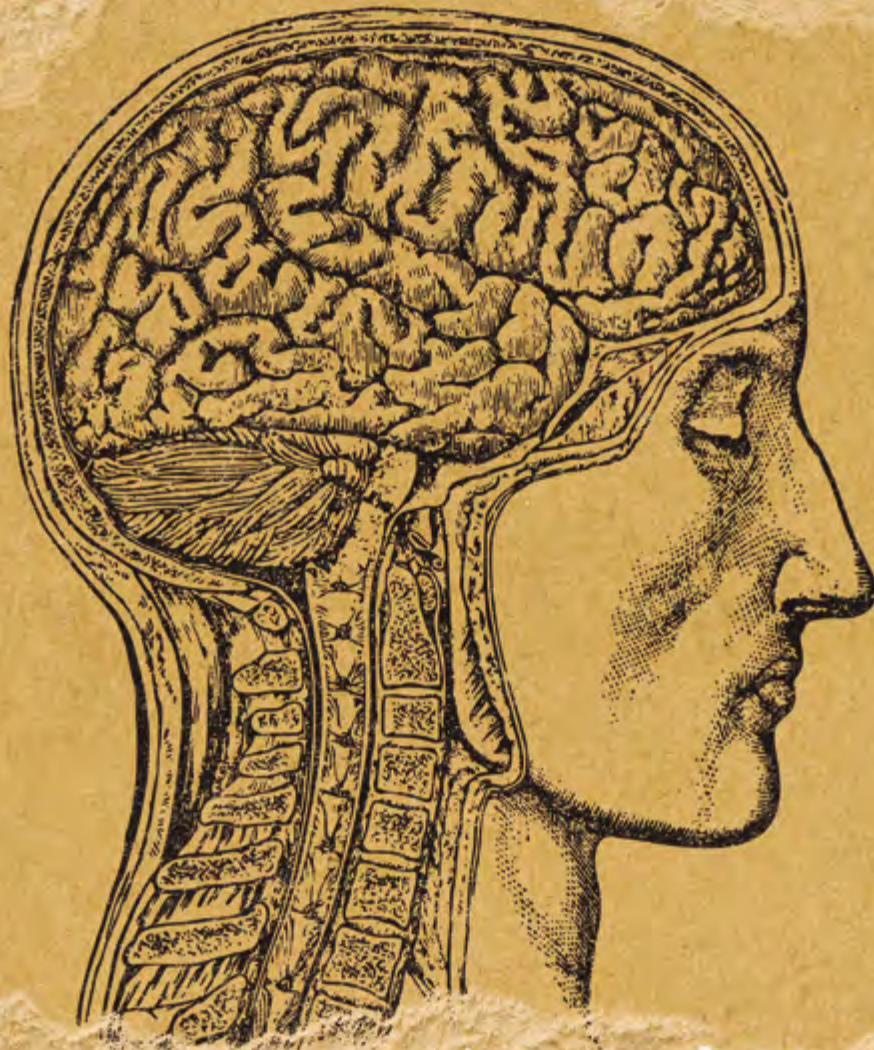
Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor li concedí la Medalla d'Or.

La Dra. Oliveras, lectora incansable i que mantenia una memòria privilegiada i una lucidesa increïble, va viure fins al 5 de novembre de 2009; tenia 99 anys. Li podrem agrair les seves aportacions pels pacients catalans en el camp de l'anestesiologia i de la neurocirurgia.

▲ Departament d'anestèsia del Nuffield Hospital. La Maria Oliveras és a primera fila la quarta per l'esquerra, el Dr. Macintosh a segona fila el segon per l'esquerra

Podeu consultar les fonts bibliogràfiques d'aquest article al web de l'Ajuntament.

TORNEM A COMENÇAR: REACTIVEM EL BLOG ARGELAGUER EN TRANSICIÓ

Després d'uns anys de pausa, vull compartir que reactivo el blog d'Argelaguer en transició. Ho faig amb molta il·lusió i un propòsit clar: parlar dels reptes i oportunitats que ens esperen en un món en transició.

Quan vaig començar aquest blog el 2012, el vaig fer amb la intenció de sumar Argelaguer al moviment Transition Towns. Aquells anys van ser plens d'aprenentatges i projectes fascinants, però per diferents motius l'activitat del blog es va reduir.

Ara, però, sento que és el moment de tornar. El món està canviant a un ritme accelerat, i crec que és més necessari que mai parlar de com podem preparar-nos per a un futur que serà molt diferent del present.

Per què reactivo el blog?

Els motius són clars:

1. **La urgència de canviar el rumb:** El nostre model de societat, basat en el creixement il·limitat i l'explotació desenfrenada dels recursos, ens porta directament cap a una crisi sense precedents. Com diu Luis González Reyes, ens enfrontem a cinc grans reptes: la fi de l'energia abundant, l'esgotament de molts materials, el canvi climàtic, la crisi de les cures i la pèrdua de biodiversitat.

2. **La necessitat de construir alternatives:**

Hem de treballar per crear models de vida més sostenibles, resilents i humans. El canvi comença des de les comunitats locals.

3. **Compartir esperança i acció:** En mig de tanta incertesa, és important recordar que tenim el poder de canviar les coses.

Què trobareu al blog d'Argelaguer en transició?

Publicaré de manera regular articles sobre:

1. **Informació i anàlisi:** Per entendre millor els reptes que afrontem.
2. **Guies pràctiques:** Per aprendre a viure de manera més sostenible.
3. **Reflexions i inspiració:** Per parlar de com construir comunitats més fortes i solidàries.

També tindràs espai per participar: els teus comentaris, idees i experiències seran benvinguts. Vull que el blog sigui un espai de diàleg i aprenentatge col·lectiu.

Com podeu participar?

Us convido a:

- Comentar les entrades: Comparteix les teves idees o preguntes.
- Proposar temes: Tens alguna qüestió que t'agradaria que tractés? Fes-m'ho saber!
- Compartir el contingut: Si creus que aquest blog pot ser útil per a algú, no dubtis a compartir-lo.

Gràcies per llegir i per formar part d'aquest viatge. Espero que aquest espai sigui útil, inspirador i, sobretot, un punt de trobada per a tots els que creiem en un món més just, sostenible i resilient.

Ens veiem a www.argelaguerentransicio.blog

Miquel Tort

MÚSICA MÍSTICA A ARGELAGUER

El diumenge dia 23 de febrer va tenir lloc una activitat de caràcter cultural i lúdic a l'església d'Argelaguer. L'activitat va consistir primer en uns exercicis de respiració a l'exterior de l'església, davant de la porta, per despertar el cos a les 9.30 del matí. Tot seguit, ja en el marc de l'interior de l'església de Santa Maria i Sant Damas, es va realitzar una oració emotiva als Àngels. Les dues activitats van ser conduïdes per la nostra veïna Melvis.

Tot seguit, va arribar el plat fort, amb el grup musical MaMaom, que va oferir als assistents un concert de música amb essències mediterrànies fusionades amb ritmes ancestrals màntrics. El mantra, d'origen hindú, va néixer com una eina per ajudar a alliberar la ment del flux constant de pensaments per entrar en la relaxació o, si més no, en la meditació transcendental.

Amb la seva música i assegudes al peu de l'altar de la nostra església, ens van proposar una experiència sensorial de pau i comunió. A través de les seves veus acompanyades per un violoncel, percussió, guitarra i harmònics vam poder fer un viatge intern més enllà del mateix concert.

El concert va esdevenir un viatge que ens aporta una experiència sensorial i profunda guiada per unes composicions plenes de creativitat i elegància. Transportant-nos a un estat de quietud i recolzament, oferint

moments privilegiats de pau, harmonia i força interior.

Així, doncs, Argelaguer va poder gaudir del treball que s'està desenvolupant per les esglésies i ermites de la Garrotxa, per peregrinar per llocs emblemàtics, històrics, sacres... Activitats organitzades per Melvis Losada, veïna d'Argelaguer, promotora cultural i fundadora del "projecte yemaya".

Enorgulleix poder dir que aquesta activitat cultural de nivell no va costar cap dispendi a l'Ajuntament d'Argelaguer, a cap Associació ni entitat del poble. Doncs des de l'organització mateixa només es demanava la voluntat d'una aportació conscient. Per simplificar, tothom podia donar allò que bonament sentia i podia.

Tots els que hi vam ser vam passar un matí de diumenge molt lúdic i cultural. La bona cultura no té preu, la bona cultura té valor.

Eva Llansana i Benaiges
de "Cal Música"

Funerària
BESORA

Des de 1642 al seu servei

Carretera de la Canya, 97 Olot · Tel. 972261075 [24h]
www.besora.es

 INGenING

Pol. Ind. Can Portella, 29
17853 Argelaguer (GIRONA)

+34 972 268 105
comercial@ingening.com

EL PAS DEL TEMPS

Tot caminant per aquests indrets de la Garrotxa descobreixo una sèrie de monuments en estat ruïnós.

M'aturo, no puc avançar, la meva ment se'n va a un altre temps on, en aquella ermita que trobem abandonada, hi havia hagut gent de les contrades que feien hores de caminar per a poder arribar a la cerimònia dominical de cada setmana.

O, també, s'hi celebrava un aplec, ja que les famílies allunyades unes de les altres en diferents masies s'hi retrobaven per a poder gaudir d'un dia de festa, tots plegats.

O, també, ermites adossades a alguna casa on altre temps hi havia hagut vida, testimoni humà escrit a les pedres i camins empedrats. La Quera de Talaixà on a la banda de ponent de la casa queden les restes d'una capella d'origen romànic.

I aquestes percepcions, que m'evocuen a pensar com podia ser la vida en aquests llocs, s'alternen amb sensacions com la bellesa, la llibertat, la pau, el silenci... que experimento en aquests moments.

Assumpció Viñolas

▲ Restes del castell i l'ermita de Sant Julià (Bestracà).

▲ Sant Pere Sacosta (Les Planes d'Hostoles).

▲ Mas la Quera amb les restes de l'ermita (Talaixà).

▲ Santa Magdalena del Coll (Vall del Bac).

FOTOS CURIOSES

Veïns i veïnes d'Argelaguer, si teniu alguna foto curiosa, original, extraordinària, insòlita, singular, estrambòtica, inusual, especial o sorprenent relacionada amb el poble, no dubteu a enviar-nos-la a la revista.

Ah! I li podeu posar el títol més escaient.

Va! Acumulem somriures!

Cassoleta vermella o *Sarcoscypha coccinera*,
Fotografia de Rosa Oliver

Mosques grosses o Orquídia europea,
Fotografia de Rosa Oliver

Múrcoles, bolets de primavera
Fotografies de Marta Dorca

ENDEVINA ON SÓN

Busca els indrets del poble a què pertanyen aquestes imatges.

(Trobareu les solucions en el proper número de la revista)

Solució número anterior

Es tracta de les golfes de l'escola

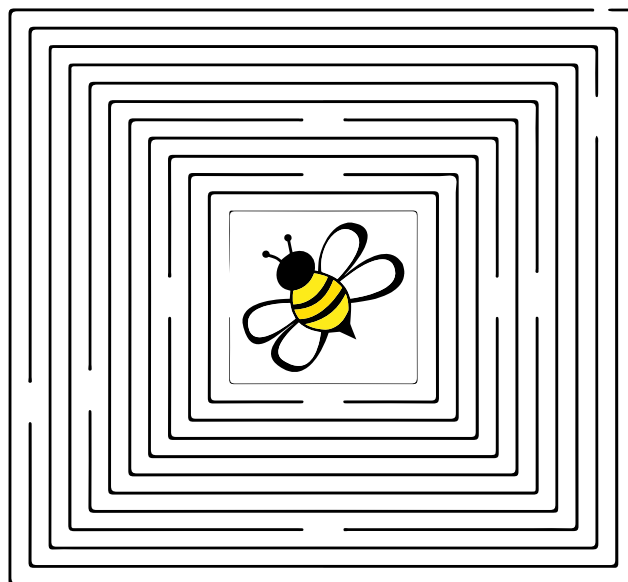
Avinguda Girona, 2 - 17800 Olot
Tel. 972 26 01 50 - Fax 972 26 98 99
www.bassolsenergia.com

ENTRETENIMENTS

SUDOKU

				2				
		6		1			2	7
5	2		8	9				
7			4					8
				3		6	4	
					2		3	
								2
							9	5
	1	4	5					

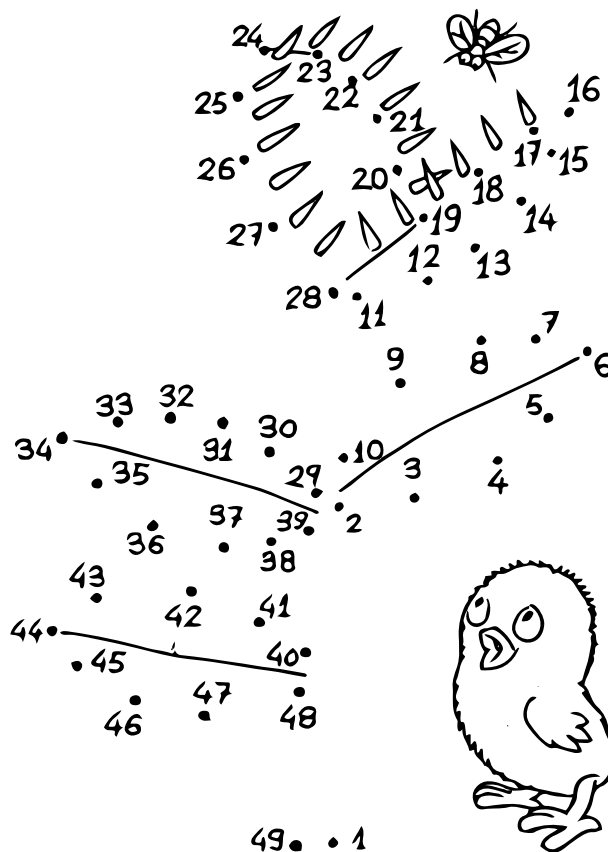
Ajuda l'abella a trobar el seu menjar.

Busca les 5 diferències, un cop acabat els podeu pintar.

Què és el que espanta al pollet?

Argelaguer

ROSER

MAIG 2025

PROGRAMA

DIVENDRES 9

17 h Toc de Festa Major

18 h Inauguració 'Treballs de patchwork i feltre de la Lurdes Bernad Bosch'

Acompanyada de la nova Coral d'Argelaguer
a la Capella Santa Anna

22 h Concert Invictus combo de l'EMM Besalú

22.45 h Concert Mamipipa

Versions, rumbetes i grans èxits catalans

00.30 h Dj Amama folktrònica

a la Sala del Casal

DISSABTE 10

10 h Passejada "Enfauna't" pel Fluvià amb la guia
dels infants de l'escola

Inici davant de l'escola

12 h Presentació del projecte "Enfauna't" + Vermut

17 h Taller d'Esriptura Creativa

per l'Associació Entretemps

a la Sala del Casal

19 h Espectacle familiar "Tripula"

Cia. Farrés Brothers

al Pavelló

21.30 h Jampo

a la Sala del Casal

DIUMENGE 11

8 h Repic Matiner · Crida per l'esmorzar

9 h Esmorzar Popular

de la Colla Gegantera
a l'exterior del Pavelló

10.30 h Cercavila de la Faràndula

Inici a l'Ajuntament

11 h Missa Cantada

12 h Ballada de la Faràndula

12.30 h Ballada de Sardanes

amb la Cobla Foment del Montgrí

14 h Dinar Popular de l'AFA

17 h Cabaret Pagès

amb l'Esperanceta

a la Plaça de la Generalitat

19 h Repic de Fi de Festa

